

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan s večer izvezem nedelje in pravnike ter velja po pošti prejema: na avstro-ugrsko deželo za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam poji, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od petertopne peti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Deželnozborska volilna reforma.

(Govor dr. K. Trillerja v seji deželnega zbora kranjskega dne 19. junija).

Visoka zbornica! Jaz se prav nič ne bojim očitania, da pretiravam, ako trdim, da je današnji dan historičen za vojvodino kranjsko in s tem tudi za celokupni slovenski narod; da postavljamo danes mejnik v politični in kulturni zgodovini dežele kranjske. — Čim namreč postane zakon predlog ustavnega odseka, zaplapolala bo nad našo deželo oficialna zastava one stranke, čije kulturno naziranje je dijametralno nasprotno onemu bivše dolgoletne deželnozborske večine.

Toda v tej izpremibi zistema sami še ne tiči zgodovinski pomen današnjega dne, zakaj nikjer ne velja v toliki meri, kakor v političnem in parlamentarnem življenju narodov svarilni klic Preradovičevega muezina, — »da stalna na tom svetu samo mjenja jest«. Pravo signaturo današnjemu dnevu daje šele dejstvo, da zadobi S. L. S. zanesljivo večino v tej zbornici, katere si v vročem volilnem boju še ni mogla priboriti, sedaj mirnim putem, potem — kompromisoma.

To, gospoda moja, je tako izvreden pojav v parlamentarnem življenju, da je vreden in potreben javnega pojasnila. In v to pojasnilo poklicana, da obvezana je v prvi vrsti ona stranka, čije politična zrelost in zmrnost je pred vsem drugim omogočila tak kompromis. In ta stranka je — s ponosom to naglašam! — **narodno-napredna stranka**. Zategadelj pa kličem v tem slovesnem trenutku, ko doprinaša ta stranka najhujšo duševno žrtev na altar — tako upa vsaj! — **Slovenstva**: Proč z zastorom, ki je skrival do danes slovenski javnosti nagibe te duševne žrtve; na dan s polno jasnostjo v pomirjenje sedanjim in v pouk bodočim pristašem svobodomiselnih slovenske stranke. (Dobro!)

Kako se je pred tremi leti radikalno izjavil poskus uveljaviti takozvano deželnozborsko volilno reformo preko glave narodno-napredne stranke, tega, visoka zbornica, ne bom klical v spomin. Moj namen in moja naloga ni, da bi vzbujal osebnost

neprijetne reminiscence. Pričenjam torej z novembrom leta 1907., ko je osrednja vlada začela uvidevati nujnost potrebe, da preneha v deželi kranjski usodni interregnum ter da se zopet uveljavijo tudi pri nas normalne razmere. Tačas se je pričelo pogajanje s strankami in tačas je — ta stavek, visoka zbornica se usojam debelo podčrtati! — naša zaradi njene platonične deželnozborske zveze z nemško veleposestniško stranko toli obrekovana narodno-napredna stranka zahtevala **kot conditio sine qua non vsake volilne reforme uničenje te anahronistične in vzpričo današnjim razmeram skrajno krivične kurije takozvanega veleposestva**. (Tako je!) Nad to kardinalno zahtevo naše stranke, s katero smo definitivno prerežali prt med nami in nemškimi veleposestniki, razbil se je prvi poskus ekscelence barona Becka, uveljaviti kompromisnim putem kranjsko deželnozborsko volilno reformo in posledica so bile — nove volitve. In s tem sem zopet pri točki, da se mi je, zvestemu svoji nalogi, izogibati neprijetnim reminiscencam! S kratka, nade centralne in lokalne vlade in vseh onih, za katerimi je stala vlada, se niso obistinile in trmoglavla narodno-napredna stranka se je povrnila nedicimirana, neoslabšana zopet v to zbornico. S tem pa je bil olajšan tudi njen položaj nasproti vlad in drugim strankama, kajti vsi ti faktorji so morali biti sedaj prepričani, da je treba z nami računati intenzivneje, nego so mislili in da preko nas ni mogoče prehajati na dnevni red. Prav zaradi tega ne smem odrekati dalekosežnega političnega pogleda tistemu večelčestnemu tovarišu v tej zbornici, četudi odličnemu pristašu nasprotnih stranke, ki je visoko vlado pomiril zaradi nepričakovane izida volitev, rekoč povsem pravilno: sedaj, ko nobena slovenskih strank ni izšla ponižana iz boja, sedaj stoprav je dana prava podlaga za kompromis!

Sveda — cum grano salis! Zakaj narodno-napredna stranka je stala slej ko prej na načelnem stališču, da je pravična, moderna in stalna volilna reforma mogoča le na stališču splošne in enake volilne pravice s proporcionalnim sistemom in da mora vsled tega predvsem izginiti fevdalna veleposestniška kurija. Ta svoj ceterum censeo ponavljali smo do skrajnosti. (Dobro! Tako je!) In sedaj moram lojalno priznati, da

smo se na tej poti hitro srečali s S. L. S. V srce ne vidim nikomur, toda oficialno so naglašali zastopniki S. L. S. isto načelno stališče, kakor mi. Splošno in enako volilno pravico ali pa nič! Roko v roki, ramo ob rameni borili smo se za to načelo — žal zaman. Stališče c. kr. vlade in — kakor smo se prepričali — tudi višjih faktorjev, bilo in ostalo je neizprosno in nepristopno vsem našim argumentom. In to zlasti tudi glede nedotakljivosti veleposestniške kurije je v njeni sedanjih oblik! Meni se je tačas — to svobodno izpovem — v pest krčila roka, toda dejstvo, da je bila vlada že preje isto kar sedaj nam, odrekla tudi drugim in celo najmogočnejšim deželnim zborom, n. pr. češkemu, moralo nas je prepričati, da bi bil vsak nadaljni upor brezupen in bi le podajšal itak že neznočni interregnum v deželnem gospodarstvu. To je moral uvidevati vsak realni politik, ki računni z danimi razmerami in ne le z zvanečimi frazami. Udali smo se torej nepremagljivi sili ter sprejeli brez preudca za bodočnost provizorij in za enkrat načelo 4. kurije. — Sedaj pa se je hitro zopet ločila pot narodno-napredne stranke od one S. L. S. — Dočim je zadnja zahtevala 4. kurijo vseh volilcev, torej pluralizacijo volilne pravice, kakor je ustanovljena sedaj v predležem zakonskem načrtu, je stala naša stranka na stališču čiste kurije dosedanjih volilcev, češ, da bodo le v taki čisti kuriji zamogli priti do veljave dosedaj politično brezpravni sloji, dočim bodo v splošni kuriji neizprosno majorizirani od nevolilcev dosedanjih treh in zlasti kmečkih kurije. Opravičenost te naše skrbi sedaj s hvalevredno odkritosrčnostjo priznava tudi g. poročevalec ustavnega odseka, češ, da nova skupina v bistvu ne bo nič drugega kot pomnožitev kmečkih mandatov. Odkrito priznam, da je naša stranka hotela s čisto 4. kurijo odpreti vrata te zbornice predvsem organizovanemu delavstvu. Toda naš namen se je razbil od odločnem uporu veleposestnikov in S. L. S. Tema strankama gre torej vsa zasluga za to, da bo delavstvo kot taklo slej ko prej izključeno od sodelovanja pri deželnem gospodarstvu. Prav zaradi tega pa mora narodno - napredna stranka kot jako slab dovtip odklanjati trditve č. g. zastopnika dolenjskih kmečkih občin in deželnega odbornika kmečkih občin na nekem shodu v litijskem okraju, da je na-

rodno - napredna stranka izdala v ustavnem odseku interese delavstva! — In istotako ne moremo podpisati trditve č. g. poročevalca, da je predleža reforma postulat **splošne pravne zavesti**. Ne, na naši strani ta reforma ni nič drugega, **kakor reven provizorij**, katerega se je pač moralo sprejeti v interesu povratka normalnih razmer v deželnem gospodarstvu. Naš ideal, za katerim bomo slej ko prej stremili, pa je in ostane splošna in enaka volilna pravica po proporcionalnem sistemu in za ta ideal nadaljevali bomo boj vzlic temu, da dosedanj uspehi prvega avstrijskega ljudskega parlamenta žalobog niso taki, da bi zamogli pridobiti novih pristašev načelu skrajnega demokratizovanja javnega življenja. (Dobro, dobro!)

A tudi kot provizorij je predleža reforma — kakor poročilo ustavnega odseka pravilno naglašala — le na sirovo izklesana ter jo bo treba še v marsičem izpiliti. Zlasti velja to glede precizovanja posameznih volilnih okrajev mestne skupine v tem smislu, da bo nemogoča kakor nasilna interpretacija obsega enega ali drugega teh okrajev. Ratio legis velevala namreč, da imajo v mestni skupini voliti le dotična mesta in trgi v ožjem pomenu besede, torej brez ev. mestni oziroma tržki občini priključjenih vasi. To se je v ustavnem odseku izrecno konstatovalo ter se nam je obljubilo naknadno izpopolnitev reforme tudi v tem smislu.

In s tem bi bil pri kraju glede reforme deželnozborskega volilnega reda. Ne! Poglavitne stvari ne smem pozabiti! Dejstva namreč, da bo z današnjim dnem zastopstvo 5% deželne manjšine v tej zbornici po za slugi narodno-napredne stranke prenehalo biti jeziček na tehtnici. In tako je prav, zakaj narodno-napredna stranka zamore današnji delegaciji kranjskega nemštva v obliki veleposestniške kurije priznati le **faktično ne pa tudi pravno eksistenco v tej zbornici**. Zategadelj sem naglašal uvodom svojih izjav, da doprinaša narodno-napredna stranka žrtev na altar Slovenstva, ako danes izročuje S. L. S. brez boja ključ deželne hiše.

Tako je mišljena ta strankarska žrtev in tako naj bi bila tudi sprejeta! (Medklici od strani S. L. S.)

In sedaj prehajam k reformi deželne — k § 33. tega zakonskega načrta, uničujočemu vsako mogočnost hrupne in nasilne obstrukcije ter

ustanavljaajočemu uprav diktatorično disciplinarno oblast deželnozborske večine. Visoka zbornica! Tesno mi je pri sreč ob misli, da ima s privoljenjem nar.-napr. stranke postati zakon določba, ki se smatra ponekod kot pravi pravcati strankarski kari-kiri; in jaz moram priznati, da bo stoprav bodočnost pokazala, je-li tukaj naši strogi pojmi o parlamentarizmu, o parlamentarni dostojnosti in lojalnosti niso prekoračili mej politične previdnosti! Toda novejša parlamentarna zgodovina avstrijskega državnega zbora je pač živ in neovrgljiv dokaz, da je hrupna in nasilna obstrukcija negacija in smrt parlamentarizma in zgolj mogočnost take obstrukcije je kriva, ako morajo avstr. narodi še danes pogrešati najnujnejših modernih kulturnih in socialnih zakonov, ako morajo živeti v marsikaterem pogledu v desolnih razmerah, pravne države nevrednih. (Tako je! Zalostno!)

Pod tem vtiskom demonstruje danes narodno-napredna stranka, ako se spusti v specialno debato o predlagani reformi deželnega reda, v tem smislu postala bo pionir pravega parlamentarizma v Avstriji in morda tudi njegov mučenik, ker izpostavlja zanj svoje lastno telo. In to je moja gospoda etični moment današnjega dne! — Ako bodoča večina te visoke zbornice ne bo zlorabljala svoje oblasti, potem je upati boljših časov za našo kronovino; ako pa ne bo znala brzdati strankarske strasti, potem bo morala — in to je moje tolažilno prepričanje — propasti tako, kakor je propadla že marsikatera večja stranka, ker ni znala biti v odločilnem momentu — zmerna. Ubil pa — tega naj si nihče ne domišljaje! — tudi § 33. novega deželnega reda za vojvodino kranjsko ne bo v Sloveniji tega, kar imenujete vi gospodje od S. L. S. falitni liberalizem, ni pa visoko pesem duševne svobode. (Zivahni dobro-klici). Dandanes je nemogoč kulturni narod, v katerem bi ne bilo zastopanih dvoje svetovnih naziranj in kakor nobena stranka tudi najmogočnejše svobodomiselnih ideje ni dovolj široka, da bi pokrila kate-riko celotni narod, tako tudi nobena kupola sv. Petra ni tako visoka, da bi sprivila v svojo senco tudi le celi slovenski narod. (Res je!)

To resnico razmišljajmo na levi in desni, s to resnico naj se spoprijaznijo zlasti tisti gospodje od S. L. S., ki tako radi polagajo v grob živo in zdravo našo stranko; potem se bo-

LISTEK.

Žrtev.

Slika. Ivo Trošt
(Konec.)

Marica je šla s svakinjami po divje romantični strugi mimo zabavajočih se letoviščarjev k strašnim požiralnikom notranjske Reke, kjer se izgublja pod zemljo z groznim šumom in vršenjem, kakor bi se branila podzemeljske poti v hladnih globinah, odkoder se včasih dvigajo megle kakor duhovi z onega sveta ali zgodovinske priče davnih dogodkov, ki so se vršile tu, ko si je voda tisočletja dolbla pot v podzemeljske kraje ter se skrila pekočemu krasnemu solnen. In tedaj, ko so se zamašila širna žrela in je nastalo po prijazni dolini uničujoče jezero? Strašna povest.

Nedaleč nad prepadom stoji namreč samotni mlin takorekoč sredi struge. Ta mlin je bil čestokrat žrtev razdivjanih valov.

Po večerji je tašca vzela nogavico, naslonila na nos naočnike z roženim okvirjem, pa je pripovedovala Marici tole zgodbo: Neko jesen je nastala v prvi polovici septembra velikanska nevihta, ki se je podila sem od Sneznika. Prej ni bilo več tednov kaplje dežja in ljudje so se veselili božjega blagoslova. Treskalo grmelo in lilo je vso noč. Voda je na-

gloma začela naraščati, mlinar si je pa mislil, kaj, toliko časa je ljudi in zemljo mučila suša; vso vodo popije zemlja. Struga je tudi prazna. Zdaj ne bo nevarnosti. Mlel je pridno in se veselil vedno večje vode. Toda nali v ponehal. Deževalo je še naslednji dan. Vode je bilo vedno več. Tekla je že v mlin, dosegla vrčce na policah, grod, kamen — tedaj se je ustavilo kolo.

Res da ni bilo ponoči. Dan je bil, dan strahu in groze. Mlinar je spoznal, da so tam spodaj zamašeni požiralniki. Širni prepad se je polnil z vodo, ki jo je pritekalo vedno več po strugi; zakaj na Snezniku je še grmelo, še bliskalo. Voda je naraščala in do večera pregnala mlinarja na streho. Temelji mlina so se stresali. Voda je pretihla, da prežene mlinarja tudi s strehe v hladne valove — v smrt v globini groznih prepadov, odkoder se dvigajo poleti skrivnostne megle, kakor duše tukaj notri zgino-lih nesrečnikov.

Klical je na pomoč, a kdo naj mu pomaga?

Voda je tako deroča, da je ne preplava nihče. Vrv ga ne doseže od nobene strani. Le Bog ga more rešiti.

Zapazili so ga ljudje z levega in desnega brega. Klečal je ob dimniku, se tresel, molil in čakal, kdaj pogoltnejo valovi mlin in zagrnejo tudi njega za večno. Pripravljali se je na smrt. Z znamenji je kazal, da bi se rad spovedal. Kako? Ljudje so ga milovali in jokali. Tedaj pozvoni z veli-

kim zvonom pri župni cerkvi. V dolgem sprevodu se je bližal duhovnik z monštranco onemu kraju na bregu, odkoder je bilo najbližje k mlinu. Od daleč mu je podelil odvezo in ga blagoslovil za daljno pot v večnost. Potem se je vrnil. Mlinar je klečal, se trkal na prsi in dajal sosedom znamenje, naj molijo zanj...

Do noči so ostali ljudje na obeh bregovih, do noči je trepetal mlinar na strehi, kamor je že sezala voda. Držal se je z obema rokama dimnika in omahoval...

Nehalo je sicer deževati ali po nebu so se podili črni oblaki; temna noč je bila in grozna. Ljudje so se strahoma razhajali domov. Nekateri so pripovedovali preplašenim družinam, da so videli, kako je omahnil dimnik ter se skotalil v vodo in mlinar z njim...

Ponoči so se odprli požiralniki v matavunskih votlini, vodo so popila kraška tla, Reka se je jela vračati v staro strugo, jezero se je zlilo v temne prostore kraske notranjosti. Mlinar, — žrtev razdivjanih valov, je ostal — živ na strehi. Prestrašen sicer in — lačen, toda zdrav.

Takšne so kraske skrivne moči, čudne, nepojmljive in grozne. S temi besedami je gospa tašca završila svojo pripovedko o rešenem mlinarju, ki bi bil kmalu žrtev preneglo došle vode. Njene oči so se zapile v Marico vprašujoče, češ: Ali boš mogla ti, ki si to neznanne kraske tajnosti, odoleti, ko te objamejo stiske od

vseh strani, ali ostaneš ali padeš? Bomo videli.

Marica se je bala teh oči in vendar je vedela, da jim mora kljubovati.

»Nevarne so naravne tajnosti,« je dejala, »verjamem, toda še hujša je človeška zlobnost.«

»Zlobnost, da...« je ponovila tašca in odložila očala. Začela je z nevesto govoriti o gospodinjstkih stvareh.

Neki drugi večer so govorili o nezanih prostorih v matavunskih kotlinah. Ob suhi namreč, meseca julija in avgusta voda komaj leze v podzemeljske shrambe. Tedaj žene radovednost preiskovalce kraskih zanimivosti tudi v te tajnostne kraje, v kraljestvo duhov in čarobnih pravljic.

Ta večer je pripovedovala starejša svakinja, visoka, močna devojka, popolnoma moškega glasu in moških kretanj, dogodbo iz podzemeljskih krajev.

Zgradili so nekadašnje posameznih delov trden čoln in veslali oprezo za vodo v Neptunovo kraljestvo trije mladeniči-tužci. Goreče plamenice so jim razkazovale nerazkrite krasote, ki jih ni dano videti vsake-mu zemljanu. Po mnogih ovinkih in duplinah, zroči orjaške sklade skalovja, strme slapove in jezera ter mogočen strop nad seboj, ki se je blestel v samih biserjih, priveslajo na breg širnega jezera. Preiskati je bilo treba, kje ima voda odtok, sicer

ne morejo dalje. Bajno krasen prizor radovednemu očesu! Tu je dom povodnih vil, bivališče morske de-klice, gospodstvo povodnega moža, pokrajina, kakor jih poznajo samo orientalske pravljice. Prerokovalci veslajo ob svitu plamenice križem jezera, a ne najdejo odtoka vode. Na nekem mestu se jim dozdeva, da bi se utegnili razširjati velika podzemeljska jama nekoliko nad jezersko gladino. To bi bilo vredno pogledati. Pritisnejo k bregu. Eden mladeničev spleza na strmi rob, dva ostaneta v čolnu. Mladenič na robu vžge plamenico in stopa varno po mokrotnih tleh v prostorno votlino. Med potoma naznanja z veselimi vzkliki radost o krasoti okoli sebe. Mladenič stopa pogumno naprej. Svit njegove plamenice se ni več videl in tudi glas je le še malo odmeval iz votline. Slednjič je bilo za njim vse tiho kakor bi se udrl v grob.

Ona v čolnu čakata, čakata, a ne dočakata ničesar. Po času, ki je odmerjen, da dogori plamenica, sta izračunala, da je gotovo ponesrečil tovariš. Druge luči ni imel s seboj in po temi tudi ne more nazaj v čoln. Kako pa sedaj?

Ali naj pustita čoln in ga gresta iskat? Ni li mogoče, da ponesrečita še onadva? Nekaj je pa še bolj gotovo: dogore jima plamenice, pa so izgubljeni vsi trije. Težko jima je delo, pustiti prijatelja v naročju smrti, a še težje, pustiti lastno življenje negotovi rešitvi.

do odvadili tega nehvaležnega in brezupnega Sisifovega dela. Potem pa bo tudi le še korak do razmišljanja: Cui prodest, komu je na korist naš takozvani kulturni boj do noža in brez ženevskega rdečega križa? Mari je res mali, od vseh strani oblegani slovenski narod poklican v to, da naj sovražnim mogočnim sosedom rešuje svetovne probleme? Mari naj postane v resnici ta naš ljubljeni narod — naj se mi oprusti trivialni izraz — evropski »Probier - Kaninchen«? Mari res nimamo več ničesar skupnega?

Moja gospoda, jaz vam ne bom citiral sv. Tomaža, jaz vam ne bom klical v spomin taktike drugih narodov, borečih se za svoj politični in narodni obstoj, jaz prosim le: Razmišljajmo! Boj mora biti, v življenju narodov je mir stagnacija, toda vprašanje je, je-li mora biti boj t a k, kakršen je naš današnji? In niti za to ozoritev nimam nikakršnega oficialnega mandata, bila je to beseda, ki mi je impulzivno silila iz srca na usta v tem velevažnem trenutku. Naj bi vzlic temu ne padla zgolj na trda, nerodovitna tla.

V tej nadi bom glasoval za mirno vestjo za prehod v specialno debato o predlogih ustavnega odseka. (Živahno odobravanje).

Glasovi Iz Idrije.

Štiristoletnica idrijskega rudnika. Živo srebro so zasledili v Idriji že leta 1490. ali 1497., in sicer ob studencu današnje cerkve sv. Trojice. Uspehi kopanja so bili spočetka le majhni, kakor so bila neznatna sredstva, s katerimi so razpolagali privatni gospodarji (družbe). Kopati so pričeli rudo na severu (pri Sv. Trojici), pa že leta 1500. so poskušali svojo srečo na nasprotni strani pod Tičnico, kjer so otvorili Antonijev rov. Na starem (šolskem) trgu so zgradili prvi šaht in tam dne 22. rožnika 1508., torej na dan sv. Ahacija, prišli do prave rude. Kakor so že ljudje navajeni svoje lastne zasluge deliti s svetniki, tako so tudi tedaj srečni dogodek vpisali v dobro sv. Ahacija. Dotični šaht so imenovali po njem, njega samega pa so sprejeli za patrona idrijskega rudnika. In od tedaj je god sv. Ahacija v Idriji velik praznik. V ponedeljek bode torej pravzaprav 400letnica idrijskega rudnika.

Nekaj zgodovinskih podatkov. iz preteklosti Idrije. Gospodarji rudnikov v Idriji so bile skrajno različne družbe — tja do leta 1580., ko so prišli v državno upravo. — Leta 1509. so zasedli mesto Benečani, a so bili čez leto že zopet pregnani. — Da bi se lažje branili pred sovražniki, ki so hlepeli po bogatih podzemskih zakladih, zgradili so posestniki rudnikov v l. 1520.—1531. grad »Gewerkenegg«. — Leta 1525. se je posul vzhodni del Kobalovih planin in zajezil Idrijski strugo, da je bilo skoro celo mesto pod vodo. — Leta 1532. je bilo zasutih večje število rudarjev. — Leta 1607. je bilo mesto izločeno iz tolminskega glavarstva. Ustanovil se je »Montanwerk Idria«, ki so mu priklopili obširna zelišča, ponajveč gozdove. Rudnik je imel tudi civilno-sodno oblast. Glede uprave je bila montanska domena idrijska neposredno pod deželno knežjo komoro, samo glede kriminalnega pravosodstva je spadala pod tolminsko glavarstvo, torej pod Goriško. — Leta 1783. je »Herrschaft Idria« prišla pod kranjsko deželo. — Francozi so bili večkrat gospodarji Idrije, tako v l. 1797.

Žalostna veslatanazaj proti vodu po pomoč, da pridejo ljudje in poiščejo živega ali mrtvega tovariša. Nesrečnik je zdrsil v prepad. Plamenica mu je padla v vodo in ugasnila, sam se je pobil in onesvestil. Ker se je kmalu zavedel v podzemeljskem hladu, je spoznal, da je tukaj — njegov grob...

V nekoiko urah so došli ljudje, šli po njegovem sledu, ga našli in prepeljali v bolnico, kjer je okreval. Hude, nepremagljive so kraške moči, kaj?

Tako je svakinja završila svojo pripovedko in se debelo zasmejala. Smeh je pretresel Marico, ker je slutila v njem njeno zlobo.

»Vemo pa še neko drugo pravljico,« je dostavila tašča in se ozrla v svoji hčeri, »kjer je rešitev še veliko bolj težavna, kakor pri prvih dveh. To izveš pa drugikrat. Nocoj: Lahko noč, Marica!«

Poslovile so se in razšle. Marici se je zdelo, da pozdrav gospe tašče nocoj ni bil iskren in njena opomnja o tretji pravljici zagonetna. Čemu je tedaj pogledala samo svoji hčeri in ne nje. Domislila se je iz mladih let pravljice o treh kačah in se stresla...

K trem kačam je namreč došla deklica, ki jo je mačeha poslala pozimi v gozd po jagod. Ker ni poznala zvižace, jim je zaupala svojo nesre-

do 1798., potem leta 1805., toda ne za dolgo. K ilirskemu kraljestvu je spadala Idrija od leta 1809. do 1813. — Leta 1803. je gorelo v rudniku. — Leta 1837. je voda vdrla v jamo, in sicer v Terezijinem šahtu. Šele s parnim strojemso mogli izpumpati. — Leta 1846. je zopet velikanski požar zahteval več človeških žrtv. — L. 1875.—1877. je erar zgradil ljudsko šolo, ki še danes nosi napis »K. k. Werkvolksschule«. — Od l. 1814. do leta 1880. je dala Idrija erarju dobička 47,493.510 K.

Na kak poseben način se 400letnica ne bode praznovala. Na dan sv. Ahacija bode slovesna maša z običajno parado uradništva in pazništva. Svoj čas so se parade udeleževali tudi rudarji; nastopali so v rudarskih uniformah. Zavedno delavstvo pa je to navado odpravilo. Danes imajo le redki rudarji še »perkitke«. Cisto naravno; v današnjih resnih časih vzame človeku skrb za kruh vsako veselje do nesmiselnih parad; pa se tudi ne splača za par dni v letu napravljati si drago uniformo. Še uradniki, razven nekatere učiteljeve, si jo le neradi nabavijo. Vrh tega so pa parade, ki se vedno vrše le na komando, znak nesvobode, subordinacije. Zato se jih tudi idrijsko delavstvo ne udeležuje več. Letos pa hoče gospod nadoskrbnik Penco štiristoletnico porabiti v to, da bi zopet oživel nekdanje slavnostne parade. V tem smislu je poskušal vplivati na odbornike rudarske druge. Naročal je rudarjem, naj se prostovoljno udeležijo parade, kdor nima uniforme, naj pride v civilu. Če ima kdo že zamazano uniformo, naj jo kar prinese, jo bode že on (gospod Penco) dal osušiti. Toda med rudarji ni več smisla za take neumnosti in dvomimo, da bi nadoskrbnikovo prizadevanje imelo zaželenega uspeha. Dajte rudarjem v proslavo 400letnice enkrat dvojno plačo, to bo jubilej; morda bodo za trenotek pozabili, da je proslava štiristoletnice pravzaprav proslava štiristoletnega izkoriščevanja in suženjstva.

Tistega srečnega rudarja, ki se je tudi udeležil jubilejnega spreveda, so klerikalni pisarji in pazniki baje le radi tega vzeli seboj, da jim je prenašal koveče. Bo tudi najbrže res, ker po našem mnenju navaden rudar s tako gospodo sploh ne more drugače potovati kakor v vlogi ponižnega sluga.

Veselica, ki jo je minolo nedeljo priredila moška podružnica sv. Cirila in Metoda na vrtu g. Grudna v Jeličnem vrhu, je prav dobro uspela, dasiravno smo pogrešali še marsikoga. Tako godba kakor pevski zbor sta žela burno pohvalo.

Društvo za mladinsko skrb napravi prihodnjo nedeljo na mestnem trgu veliko **javno tombolo** s prav lepimi dobitki. Namen je nepolitičen, človekoljuben, zato pozivljamo naprednjake, da pridno kupujejo tablice. Marsikdo bo s tem zavaroval tudi svoje otroke.

Dopisi.

Iz Hotedršice. Zadnji dopis iz Hotedršice v »Slovenskem Narodu« je silno razburil mračne duhove tukajšnjih klerikalnih kimavecev. Zlasti pri županu Petkovšek je bilo ravno tako, kot v sršenovem gnezdu, ka-

dar kdo dreza vanjali pa med netopirji, če kdo posveti med nje v kakem brlogu. Za mater županjo smo se že bali, kajti bila je vsa besna in resno smo že mislili, da jo bode treba poslati na Studenec vsled tega, ker je prišla nekoliko pod tiskovni valjar. Očka župan so sicer en čas mater županjo pomilovali, en čas tolažili, a ona se le ni dala utolažiti, zato so pa še oni začeli skakati, kot telček, če mu denes pod rep tlečo gobo. Ko so se nekoliko pomirili, so začeli z mrzliško hitrostjo iskati dopisnika »Slovenskega Naroda«. Hitro so začeli dolžiti posestnika, ki jih je nekoč spravil v žakelj in vsled tega že dalj časa kuhajo jezo nad njim. Že so mislili, da se ohladi nad njim in da ga polijejo s svojim črnim žolcem — pa jim je kakor strela z jasnega neba šinila v glavo misel, da s tem človekom ni dobro tretji lešnikov. Jare pa je bil jezen kot modras, če se ga draži in klical hudiča iz pekla, naj vzame tistega človeka, ki je spisal omenjeni dopis. Dalje je menda preklinjal vse šole in je bilo mogoče videti po njih časih, ko kmetje niso znali ne pisati in ne čitati. Kako je bilo takrat lepo na svetu, si je mislil, ko so kmetje vsako pismo nosili prečitati v župnišče. Zdaj pa so ti, nekdanj tako zabiti kmetiči, tako izšolani, da celo dopise spisujejo. Zato pa Jare preklinja šole, ko vidi, da se ljudje vedno bolj izobražujejo in da bo kmalu minula doba, če črnosuknjem ne bo več mogoče izmuzgati ubogih ljudi. Če se pa Jare tako dobro razume s hudiči, mu svetujemo, naj si on enega nabavi, da mu bode drva razcepil, ko mu jih ljudje nič več nočejo na tlaki. Hudiči so gotovo pridni in z malim zadovoljni, torej le poizkusi naj Jare. Samo to ne vemo, ali so še hudiči tako neumni, da bi na tlako hodili; skoraj gotovo ne! Nič drugega Jareu ne pomaga, kot da si zavija rokave in si razcepi drva sam, ali pa če poštno plača delavce. Očka Petkovšek in zloglasni Jare bi rada vso našo občino spravila pod klerikalni plašč. Ker pa je v občini večina naprednega mišljenja, dela njima to velike zapreke. To boli naša mračnjaka v dno duše. Zato je postala zdvijanost v cerkvi in zunaj nje. In kar ni mogoče doseči v cerkvi z zlorabo vere, to naj pripomore klerikalni bog, — denar. Vse naprednjake nameravata zadrgniti s posojilnico, ki jo ustanove. Zvonec pri tej posojilnici bo nosil župan Petkovšek, ki se odlikuje zlasti s tem, da je v zadnjih treh letih kot župan izpraznil do dna občinsko blagajno. Jare gotovo ne potrebuje posojilnice, ampak hranilnico. Mogoče, da mu nočejo v drugih hranilnicah več sprejemati njegovih ogromnih tisočakov, zato pa se naj doma ustanovi zavod, ki bo njegove kapitale posojal našim občanom. Na vse mogoče načine izžema uboge ljudi, a ni mu še dovolj, še s posojilnico namerava iz njih izprešati zadnji groš. Torej, Hotenci, pozor! Varujte se pasti, ki jo vam nastavlja Petkovšek in Jare! Menda poznate dobro oba. Petkovšek je bil že tri leta župan in ali je kaj storil za vas? Nič! Denar iz občinske blagajne pa je ves pognal v zrak, tako da sedaj pajki predejo v nji. Nekdaj tako bogata naša občina bode prišla še na kant, ako ji bode še kaj županovl potuhnjeni Petkovšek. Tudi Jareca lahko poznate. Le pomislite, kakšnoštolino morate plačevati pri pogrebi, to presega že vse meje. Kaj, ali bi se ne dalo priti v okom takemu odiranju ljudstva?! Zdaj pa še pride klerikalna posojilnica, ki bode spravljala občane na boben in beraško palico! Možje, po-

zori! Žalostno pa je še najbolj, da se dobe ljudje, ki slepo drve za sleparškim klerikalizmom, da navdušeno pritrjujejo Jareu in mu kimajo z glavo, kakor osel, kadar se mu poklada dobra krma. Kar »gaspud« naredi, je vse prav storjeno, trdijo in pogumno gredo v boj za »sveto stvar«, kakor oni pravijo, a gredo v resnici v boj — proti samemu sebi. No, pa posijalo bode solnce, ki bo raztopilo ledeno skorjo, ki obdaja nekatere ljudi. Začelo se je svitati in tega ne bo preprečil noben Jare, če še tako trka! Napredno bralno društvo in javna ljudsko knjižnico snujemo pri nas v grozno jezo naših zaslepljenih klerikalcev. Kar iz sebe so sedaj. Misli-li so, da bodo vse ljudi polovili v svoje klerikalno društvo. Jej, jej! No, kaj hočemo — trošt je šel po boršt. Kaj neda kimovčki, da res! Apeluje-mo na vse napredno misleče občane, da se oklenejo teh prekoristnih društev in jih tudi kolikor mogočegmotno podpirajo. Obračamo pa se tudi do vseh onih naših rojakov, ki si po svetu služijo vsakdanji kruh, da nam nekoliko priskočijo na pomoč. Vsak, bodisi še tako majhen dar se hvaležno sprejme. Dobro došlo so nam tudi knjige. Darove sprejema gosp. Frančišek Nagode, Hotedršica št. 27. — Predno končamo, povemo še to, da v klerikalne liste dopisujejo od nas: »Cvetka sv. čistosti« ali »tehant«, »kaplan« novosvetki in cerkvena miš iz Gričev. Zabeležili smo to vsled tega, da vidijo ljudje, koliko so vredni dopisi iz Hotedršice v lopovskem, smrdljivem »Domoljubu«. K sklepu še to: Ne mislite, da je ta dopis spisal Frančišek Nagode. On ni s tem dopisom v nobeni zvezi. Na svidenje pri Filipih. — A. Kajvamar iz Kajtebriga.

Iz Gorenjeje Logatec. V nedeljo, dne 14. t. m. je priredilo tukajšnje učiteljstvo šolsko veselico. Program je bil mikaven, otroci so prav ljubko peli in izvrstno igrali, kar pač pričra, da se je učiteljstvo mnogo trudilo, predvsem gospod nadučitelj Punčuh. »Sanjavi Janko« pač ni mogel bolje pogoditi svoje vloge kot jo je. Z obrazov navdušenih otrok se je lahko čitalo, kako veseli so prišli na oder, da pokažejo občinstvu, kaj znajo. Toda občinstva ni bilo. Kmečkega posestnika niti enega, kmetič menda samo pet, od drugih boljših Logatčanov pa tudi skoro toliko kot nič. Ako priredi kak »komedijantar zabavo«, vre po navadi vse »boljšee skupaj. Predstave »Katoliškega izobraževalnega društva« so vedno jako obiskane, le kadar priredi učitelj z otroci kako veselico, se vse odlikuje z nenavzočnostjo. To se pravi delati veselje otrokom in pogum delujočemu učiteljstvu, ki se trudi s prirejanjem šolskih veselice le za omiko mladine in napredek kraja. Čisti dobiček nedeljske veselice je namenjen za napravo novega glasbenega instrumenta. No, s takim dobičkom naj se kupijo »orgelce«. Ko je pa priredilo »Katoliško društvo v Logatecu« veselico tudi v namen, da si kupi harmonij, ali veste Logatčani, kdo se je vse udeležil? Da, da, šola, učiteljstvo, to je menda mnogim le nekaj »nepripridprav«. Od učiteljstva zahtevajo vse, a drugače se ne briga svet dosti zanj. To se pravi: Učitelj, posnemaj te ljudi, in se ti bo prav tako dobro godilo, v delu gotovo ne boš poginil!

Državni zbor.

Dunaj, 19. junija. Proračunska debata se tira z veliko naglieo h koncu. Danes je govorilo 18 poslan- cev, med njimi 7 socialnih demokra-

Sedaj je bilo tašči sicer ustrežno zastran pošte. Odslovili so torej prejšnjo odpraviteljico, ko se je vrnila mlada gospa iz bolnice in prevzela poštni urad. S tem je bila pa odvzeta vsem tistim poslom, kjer je bila ko gospodinjna najbolj potrebna: v kuhinji nikogar, gostilna prazna in štacuna. Strupeni jezik gospe tašče si je znal pomagati tudi tukaj. Izmisli-la si je, da je lena, pregospo-ska, ker vedno tiči v uradu, ko bi lahko opravljala še vse drugo pri hiši.

Marici se je storilo inako: toli-ko zlobnosti nima deset škrbastih bab skupaj. Kdo naj ustreže ti žen-ski hijeni? Ali mi bo ukazovala tudi v c. k. uradu, kamor ne seza njena oblast.

»Ne, ne! Povsod je moja oblast. Ne samo tam, kjer ti delaš, tudi tam, kjer prejemajo plačilo.«

»Sama si odštevam plačilo. Za vas se ne bom trudila.«

»Samo za moj priboljšek, pro-sim.« Pogledala jo je strupeno, zma-govito. Marica ni odgovorila, samo misli-la si je, to je pekel in ne kr-šćanska hiša. To je satan in ne žen-ska.

Šla je k Poldetu in zahtevala, naj proda vse, poplača dolgove ter iz-plača mater in sestri.

»Marica, potem mi ne ostane nič; materi bom pa vendar moral še

govoriti; potemtakem je število govorni-kov že prekorajilo 150. Predsedstvo namerava prihodnji ponedeljek de-bato zaključiti, ker bo do takrat že govorila večina socialnih demokra-tov ter potemtakem stranka ne bo delala prevelikih ovir skrajšanju de-bate. Skrajšanje debate je potrebno že zategadelj, ker je že dosedaj pri-javljenih 40 stvarnih popravkov; tudi število nujnih predlogov nepre-stano narašča ter jih je že sedaj 15. Ako bo tedaj vlada uvidela, da ni mogoče preko tolikih ovir dognati vsega programa, je prav lahko mo-goče, da se zasedanje državnega zbo-ra nepričakovano naglo zaključi. — V začetku seje je interpeliral posl. Malik naučnega ministra zaradi znane cesarjeve izjave o vseučiliš-kih rektorjih. Minister dr. Mar-chet je odgovarjal, da se cesarjeve izjave ne morejo komentirati, toda toliko lahko potrdi, da v cesarjevih besedah ni bilo graje za rektorje niti proti sklepom, ki jih je sprejela kon-ferenca rektorjev pod njegovim predsedstvom. — V proračunski raz-pravi je govoril prvi posl. Man-dič, in sicer hrvaško, zadnji pa je imel svoj deviški govor posl. Pi-šek. Potem so sledila razna vpraša-nja. Poslanec Choc je predlagal, naj se otvori o odgovoru ministra Marcheta debata. Pri glasovanju pa se je pokazalo, da zbornica sploh ni več sklepna; zaradi tega se bo o Chocovem predlogu jutri glasovanje ponovilo. — Češki radikalni poslanci so vložili nujni predlog, s katerim se vlada poziva, naj v začetku prihod-njega zasedanja predloži vsem dežel-nim zborom zakonske načrte, s kate-rimi se uvede za vse deželne zборе splošna, enaka, tajna in direktna vo-lilna pravica.

Štrajk na visokih šolah.

Dunaj, 19. junija. Profesorski kolegij dunajske tehnike je izdal zadnji poziv na dijake, naj pridejo prihodnji ponedeljek k predavanju. To im svetujejo profesorji kot dobri prijatelji; ako pa ne slušajo, so po-sledice neizogibne. V istem času, ko se je ta razglas nabil, došla je iz Lio-mosta brzjavka: »Dalje štrajkati!« Tudi iz Prage se je brzjavno nazna-nilo, da bo ondotno dijaštvo štraj-kalo.

Zavarovanje za starost in onemoglost.

Dunaj, 19. junija. Industrijski svet je v navzočnosti zastopnikov trgovinskega ministrstva in ministr-stva notranjih del z nova razpravljal o pokojninskem zavarovanju. Skle-nilo se je naprositi vlado, naj pred-loži poslanski zbornici zakonski nač-rt, da zakon o pokojninskem zava-rovanju toliko časa ne stopi v velja-vo, dokler se ne reši splošno zavaro-vanje ter se tudi zavarovanje privat-nih uradnikov spravi v okvir tega zakona.

Avstro-Ogrska in Črna gora.

Sarajevo, 19. junija. Ured-nik novoustanovljenega nemškega dnevnika »Sarajevoer Tagblatt« je brzjavno povprašal na Cetinje, ali je res, da uvaaja Črna gora ob herce-govinski meji izredne vojaške pri-prave. Brzjavni odgovor iz Cetinja pravi: »Dobri sosedni odnošaji med Avstro-Ogrsko in Črno goro, ki so posledica dolgoletnega prisrčnega sporazumljenja med obema vladarje-ma, niso po zadnjem knezovem ob-isku v Petrogradu ničesar izgubili na svoji korektnosti. Popolnoma na-pačna so poročila nekaterih zuna-

dajati priboljšek, ker je tako izgo-vorjeno.«

»Torej sva midva robova tvoje matere. Delati morava, da se rede kače na najinih prsih.«

Leopold je molkal, zakaj vedel je, da govori ženka resnico, a si ne more pomagati.

»Veš kaj, moj dragi! Dajva vsaj v najem. Ti boš potlej bolj prost, ba-vil se boš v gostilni in prodajalni, a jaz na pošti, da se vsaj preživimo po-šteno s tem, kar pridnoiva s svojimi rokami. Dohodek s posestva naj gre za dolgove in priboljšek.«

To je obveljalo.

Poslej je imela tašča še več časa, zakaj prej so jo vsaj zamudila na vrtu ali pri delavcih na polju, ka-mor je hodila ščebetati in opravljati; sedaj se je pa držala samo doma ter regljala in zabavljala, da se je kadi-lo pred njo in z njo.

Tretje leto svojega trpljenja je Marica rodila mrtvo dete. Zaradi oči je morala zopet v bolnico. Ko je po-nehal napor, so se izboljšale tudi oči. Ostavila je bolnico in se vrnila za nekaj dni k mami popolnoma stra-žalost je ji ostala v srcu, trpljenje v udih. Nihče bi več v nji ne prepoznal nekdan tako cvetoče Dolenčeve Ma-ricke. Samo še senca je nekdan tako živahne deklice.

Mlinarju na strehi je zasijala rešitev tretji dan. V nekoliko urah

njih listov o izrednih vojaških pri-
pravah na hercegovinski meji in o
gradnji utrdb.«

Ministrska kriza v Srbiji.

Belgrad, 19. junija. O demisi-
ji Pašičeve vlade je izšel oficijozni
komuniké, ki pravi, da je vlada po-
dala demisijo iz patriotičnih nagi-
bov, dasi je imela večino v skupšči-
ni. S tem je hotela vlada omogočiti
hitro in plodonosno delovanje skup-
ščine iz važnih vzrokov, ki so v inte-
resu srbske narodnosti. V političnih
krogih prevladuje prepričanje, da
bo kralj demisijo sprejel, dasi uživa
sedanja vlada popolno zaupanje kro-
ne. Kriza se reši šele v nekaterih
dneh, ker počaka kralj konstituiran-
je skupščine ter se bodo vršila med
političnimi strankami še pogajanja,
da se kriza poleže. — Ako se dožene
kompromis, je pričakovati starora-
dikalno ministrstvo Velimirovičev
ali pa koalicijsko ministrstvo Nikoli-
čev. Prvo ministrstvo bi rešilo pro-
račun intrgovinskopogodboz Avstro-
Ogrsko, drugo pa bi dognalo le pro-
račun ter izvedlo nove volitve. Ako
pa se kompromisna pogajanja razbi-
jejo, bo zopet imenovano Pašičevo
ministrstvo.

Nova politična zveza na Ruskem.

Petrograd, 19. junija. Vla-
da je odobrila starorusko zvezo, ki
hoče pod geslom »Rusija Rusom«
pospeševati prevlado ruskega elementa
v ruski državi ter pobijati vpliv tu-
jih narodov. Ustanovitelj zveze je
profesor Kuplevaski.

Angleško-ruski dogovor o Macedoniji.

London, 19. junija. Dogovor,
ki sta ga sklenila angleški minister
Hardinge in ruski Izvolski, ima sle-
dečo vsebino: Dogovor je uspeh an-
gleške diplomacije, ker je ruska vla-
da sprejela vse glavne točke mini-
stra Greyja. Spremembe so take, da
ne morejo žaliti sultanove občutli-
vosti niti bojzorni gotovih velesil
glede statusa quo v Orientu. Sklenilo se
je, da se o macedonskem vprašanju
razpravlja v dveh delih. Najprej se
napravi pomirjevalni načrt, a temu
sledi načrt stalnih reform. Za pomir-
jevalne kolone se ne bodo porabljali
inozemski orožniki, temuč redne tur-
ške čete. Stroški za te čete se porav-
najo iz macedonskega civilnega pro-
računa. V trajnem reformnem načrtu
prevladuje Greyjevo načelo, da
morajo tvoriti ruski civilne uprave
prvo breme macedonskega proračuna.
Glede vrhovnega guvernerja so
se sprejeli ruski predlogi, da se gu-
verner izvoli na sedem let ter dobi
jamstvo za pokojnino. — Načrte
predloži ruska vlada formalno vele-
silam, in ako jih velesile odobre,
se predloži turški vladi. Glede pomir-
jenja izide ruska nota že prihodnje
dni. Glede te točke je pritrđilo vele-
sil zagotovljeno. Ker se pri vsem tem
varujejo sultanove suverene pravi-
ce, je upati, da načrt sploh ne naleti
na opozicijo. — Zatrjuje se, da je
angleško-ruski reformni načrt že do-
bil odobrenje Francije, Italije in Av-
stro-Ogrske. Vrhovni guverner se ne
bo imenoval, temuč le vrhovni nad-
zornik, ki se bo smel udeleževati sej
finančne komisije. Orožništvo se
znatno pomnoži ter bodo v vseh va-
seh straže pod poveljstvom orožni-
ških častnikov. Da se zavaruje Tur-
čiji suvereniteta, stopijo evropski
častniki v turško službo, a imenovali
jih bodo velesile.

Volitev predsednika v Ze- dinjenih državah.

London, 19. junija. Republi-
kanski konvent v Čikagu je po celo-

je bil rešen ponesrečeni preiskovalec
podzemeljskih zanimivosti. A kdo
reši njo. Da, to je tista tretja pripo-
vedka, ki jo je obetala nekoč nje ta-
ša. O ni je treba pripovedovati, sa-
ma jo je preživela. In konec? Odkod
naj dojde rešitev gospe Debelčevi,
ko ne sme govoriti o svojem trplje-
nju niti lastni materi.

Zato je omenila mačeha, da je
v tretji pripovedki težaven konec.
Ali se reši ali ostane žrtev kakor go-
re nepremakljivih ovir? — Lahka bi
bila rešitev, ko bi bil takšen slučaj
v noveli ali drami, toda v življenju
vladajo čisto drugačna pravila nego
v leposlovju.

Zasvetila pa je zvezda rešitve
tudi nji. Nadejala se je ni in videla
je ni. Kako? Saj je mislila do zad-
njega, da je ni moči, ki bi njo usta-
vila v rešilnem delu, da izkoplje mo-
ža in sebe iz robstva družinskih raz-
mer. Prav s tem je pa — pokopala
samo sebe. Tako je bila oteta najple-
menitejša žrtev brezsrčnim tiranom.

Že pred četrto obletnico poroke
so jo zagrebli.

nočni seji proglasil kandidaturo Taf-
ta za predsednika. Taftov program
obsega minimalne in maksimalne
carinske tarife, razširjenje vladne
kontrol nad trusti in korporacijami
ter navaja velikanski napredek pod
republikansko vlado. Narodno pre-
moženje presega narodno premože-
nje Anglije in njenih kolonij ter je
večje kakor na Francoskem in Nem-
škem skupaj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. junija.

— **Deželni zbor kranjski.** Včeraj
se je med zastopniki vseh ljubljans-
kih listov sklenil dogovor, da ne bo-
do poročali o deželnozbornih razpra-
vah ničesar, dokler jim predsedstvo
ne dá na razpolago v zbornici tak-
šnih prostorov, kjer bi mogli vestno
in neovirano vršiti svojo časnikar-
sko dolžnost. Ta dogovor je vezal ne
samo dotične časnikarje, ki so ga
sklenili, marveč tudi vse tiste liste,
katere so dotični poročevalci zastop-
pali. Vkljub temu je prinesel včeraj-
šnji »Slovenec« podrobno poročilo
o seji deželnega zbora. Ne more-
mo vedeti, če je bilo uredništvo »Slo-
venca« prisiljeno, da priobči to po-
ročilo. V tem slučaju bi »Slovenec«
vemo »poročevalcu ne mogli ničesar
očitati, ker se je pri sklenjenem do-
govoru ustmeno izrecno fiksiralo, da
zastopana uredništva ne priobčijo
nobenega poročila o deželnozborni
seji, razen ako se jih v to ne prisili s
strani, ki imajo odločilno besedo pri
listih. Ako pa te sile ni bilo ali če je
zastopnik »Slovenca« celo sam po-
skrbel za poročilo o deželnozborni
seji s tem, da je naprosil druge ose-
be, da so spisale to poročilo, ki ga je
potem uredništvo »Slovenca« prosto-
voljno, ne da bi bilo v to kakorkoli
prisiljeno, priobčilo, potem je za-
stopnik »Slovenca« postopal nelojal-
no in je kršil sklenjeni dogovor, za-
kaj jasno je, da se pri tem dogovoru
ni slo toliko za osebe poročevalcev,
kakor za stvar — za poročanje samo.
Vemo, da sta »Slovenčev« poročilo
napisala dr. Lampe in Žitnik. Oba
sta žurnalista, zato bi baš pri njih
bilo pričakovati, da bi vsaj ona re-
spektirala dogovor, ki ga je sklenil
z ostalimi zastopniki ljubljanskih li-
stov njih kolega, s katerim sedita v
isti redakciji. Samo ob sebi se razu-
me, da nas dogovor, ki je bil z ene
strani že kršen, ne more več vezati,
a vkljub temu se ga hočemo držati
in bomo priobčili o deželnozborni
seji samo poročilo v najglavnejših
potezah. Deželni zbor je otvoril de-
želni glavar Šuklje. Poslanec
Gangl je stavil nujni predlog, naj
deželni zbor odkloni zakonski načrt
ustavnega odseka in naj se do jeseni
izdela nov načrt deželnega reda in
deželnozbornskega volilnega reda na
podlagi splošne, enake in tajne volil-
ne pravice. Na to je referent dr. Šu-
steršič utemeljeval načrt ustavn-
ega odseka, s katerim se izpreminja
deželni red in deželnozborni volilni
red. Grof Barbo je podal progr-
matično izjavo v imenu veleposest-
nikov, dr. Triller pa v imenu na-
rodno-naprednega kluba (ta govor
priobčujemo na drugem mestu). Na-
to je govoril Gangl utemeljujoč
svoj predlog za uvedbo splošne in
enake volilne pravice, odgovarjal so
mu dr. Krek, dr. Lampe in dr.
Šusteršič. Zbornica je prešla k
podrobni razpravi z vsemi proti Gan-
glovemu glasu. Dr. Vilfan je pred-
lagal, naj se izločijo iz skupine mest
in trgov tiste vasi, ki so v občinski
zvezi z mesti in trgi, dr. Novak pa,
naj se disciplinarni red prepusti skle-
panju izpolnjenega deželnega zbora.
Nato je bil ves zakonski načrt o
spremembi deželnega reda in dežel-
nozbornskega volilnega reda, kakor
smo ga že priobčili, sprejet neizpre-
menjen. Proti so glasovali Gangl,
Lenarčič, dr. Novak, Ciril
Pirc, Supančič in dr. Vilfan. Zaključne
govore sta imela deželni
predsednik baron Schwarz in de-
želni glavar Šuklje. Koncem seje
je baron Schwarz naznanil, da je za-
sedanje deželnega zbora odgodeno.
— **»Slovenec«** si je včeraj pri-
voščil poslanca Gangla, ker je stavil
nujni predlog za uvedbo splošne in
enake volilne pravice v deželni zbor.
Še ni dolgo tega, ko so se klerikalci
delali, kakor da bi ne bilo bolj na-
vdušenih pristašev splošne in enake
volilne pravice, kakor so oni. No, če-
si se spreminjajo in sedaj klerikalni
organ smeši tiste, ki se potegujejo
za ista načela, ki so jih klerikalci sa-
mi pred leti proglasili za edino spa-
sosnosa. »Slovenec« pravi, da je pri-
šel Gangl s svojim predlogom za se-
dem let prepozno. S tem menda hoče
reči, da bi bil takšen predlog pred
sedmimi leti v zbornici sprejet. Če
so bili klerikalci pred sedmimi leti o
tem prepričani, potem se je čuditi,
da niso takoj prišli na dan s takim
predlogom! Deželni zbor bi imel v
tem slučaju že leta in leta docela de-

mokratičen temelj in ne bilo bi ga
treba sedaj šele »demokratizirati«.
»Slovenec« je torej hotel udariti po
Ganglu, pa je udaril le samega sebe
po zobeh. Če bivši zagovornik sploš-
ne in enake volilne pravice sedaj iz
nje noree brije, je to stvar okusa,
ako pa misli klerikalni monitor, da
je s tem, ker Ganglov predlog včeraj
ni prodrl, padla pod klop tudi v tem
predlogu izražena ideja, se silno mo-
ti, ker bo nepoplačena splošna in ena-
ka volilna pravica preje ali sleje na-
stopila svojo zmagonosno pot tudi v
deželne zore, če bo to klerikalcem
ljubo ali ne.

— **Deželni glavar Šuklje** je na
podlagi pooblastila deželnega zbora
včeraj odposlal sledečo brzojavko
Njegovemu Veličanstvu: »Deželni
zbor Vašemu Veličanstvu vsikdar
zveste vojvodine Kranjske je danes
potom sporazumljenja sklenil izpre-
membo deželnega reda in deželnega
volilnega reda in mi obenem naro-
čil, da Vašemu Veličanstvu najpos-
tavljuje sporočim globoko udano za-
gotovilo neminljivo homagialne zve-
stobe deželnega zastopa.

— **Tržaški deželni zbor** je imel
včeraj sejo ter sprejel vladni načrt
volilne reforme v glavni in podrobni
debatii z odsekovimi spremembami
soglasno.

— **Katoliška rokodelska družba**
— **klobase** — in **šenklaška procesi-**
ja. Danes šele vemo, zakaj da so se
članom katoliške rokodelske družbe,
ko so v četrtek stopali s toliko samo-
zvestjo za šenklaško procesijo, ob-
razli svetili v toliki nebeski gloriiji.
Klobase, same klobase, kamorkoli se
je ozrlo njihovo duševno oko! Njihov-
va misel je bila klobasa, klobasa je
bila njihova molitev, klobase so bili
njihovi pobožni vzdih, ves svet jim
je bil ena velika klobasa in zato so
žarela njihova lica in so navdušenja
plamtele njihove oči. To pa je prišlo
tako-le: da se poveča sijaj šenkla-
ške procesije in se vsemu svetu jasno
dokaže, da je šele zavodno katoliških
mož, ki gredo za procesijo iz notra-
njega prepričanja, je katoliška ro-
kodelska družba, kar vemo iz čisto
gotovega vira in česar nam nihče ne
bode mogel utajiti, objubil vsake-
mu svojem članu, vajencem kakor
pomočnikom, da dobi pol mesene klo-
base, kos kruha in pol klobuka čre-
šenj, kdor se udeleži šenklaške pro-
cesije. Vrh tega se sme udeležiti iz-
leta, ki ga družba jutri priredi na
Vrhniko. In zato so prišli, zavedni in
verni moške in fahtje v polnem šte-
vilu in vlekli svojo klobasarsko pro-
cesijo. Eno jim nasvetujemo: Na
prelepi svoj prapor naj si dajo na-
pravi svetilni simbol svoje katoliške
vernosti, pol mesene klobase, kos
kruha in polovico klobuka črešenj.
Pod tem praporom pa le pogumno v
boj za vero, dom. Vse za pol klobase!
Oja! Še je globokovernih mož od klo-
base do klobase. Amen.

— **Zmaga klerikalne ideje** na
Viču. Z Viča nam pišejo: Kakor ste
že poročali, je prevzeta 14. t. m.
blagoslovil našo novo cerkev. Zdi se
nam vredno zapisati nekatere točke
njegovega govora ob tej priliki. V
prvi vrsti je ščuval okoličane proti
Ljubljani, češ, to je mesto neverni-
kov in odpadnikov, zmerjal poslance
državnega zbora z brezbožniki, hvalil
pa slovenske poslance, ki se v prvi
vrsti bore za klerikalne ideje (on se-
veda imenuje te ideje verske...).
Priznal je, da se povsod majoje ste-
bri klerikalizma — da — celo na
Slovenskem smo prišli tako daleč. —
Njegova milost zlorablja priznico v
vrhovne klerikalne agitacije. In to
imenujejo namestniki Kristusa ve-
ro! — Vas je bila slavnostno okraše-
na, raz hiš pa so vihrale slovenske
trobojnice, v čast barona Schwarza,
ki dosledno zatira pravice slovenske-
ga naroda! In še večji škandal! Pod
slavolokom, okrašenim s slovenskimi
zastavami, predstavi znani župnik o.
Hugolin občin. odbornike Schwarzu
v nemškem jeziku! Ni dovolj, da se
v tujini žali naš narodni čast, v sredi-
šču Slovenije, v bližini naše stolnice,
se na sramoten način onečašča slo-
venska trobojnica! Zastave žalostno
so zaplapolale, mene pa je zabolelo v
dno srca, ko sem gledal ta prizor!
Torej Vičani, drugikrat razobesite
nemške zastave, kar bo gotovo bolj
ugajalo ljudem, ki še mislijo, da je
slovenski jezik le za hlapce in dekle!
Sicer pa ne vemo čemu so sprejeli
občinski odborniki Schwarz! (Go-
tovo radi njegovih zaslug za viško
občino). Prevzvišenemu škofu pa
povemo, da tudi Vič ni tako klerika-
len, kakor se to dozdeva njemu, kajti
mnogo posestnikov je okrasilo svoje
hiše zgolj zaradi »ljubelega miru«
s sosedi. Na Viču cvete klerikalizem
prav bujno le dobrega pol leta, odkar
smo tako srečni, da imamo med seboj
sinove sv. Frančiška. Razven Mari-
jine družbe so nam ustanovili tudi
že »Čuka«, o katerem pa menimo da
kmalu odpoje svojo mrtvaško pesem.
Mnogim se gnusi to počenjanje sve-
tih očetov, ki so vse dni preteklega
tedna priganjali uboge delavce, zmu-
čene od dnevnega napora za svoj bo-

ri kruh, k postavljanju mlajev v čast
največjih sovražnikov slovenskega
rodu. Uboga raja je vzdigovala, oni
pa, ki naj bi po naukih Krista, hla-
dili rane človeštva so se radovali nad
sadovi svojega dela! Dolgo smo mol-
čali, a sedaj je dopoljeno! Tudi na
Viču straži duh Trubarjev, katerega
je pred kratkim blagovolil eden na-
ših patrov oblatiti na prižnici v za-
hvalo, ker nam je ta veliki mož po-
daril novoslovenski književni jezik
in slovenske pismenke. Sicer pa kaj
mar klerikalni duhovščini, če bi na-
še ljudstvo še danes ne znalo pisati
in brati, vsaj potem bi duhovni še
lažje izvrševali nad njim svoja in-
kvizijska dela!

— **Župnika Oblaka vedno bolj**
ignorirajo. V četrtek se je vršila v
St. Lovrencu običajna procesija Sv.
Rešnjega telesa. Udeležba je bila ta-
ko malenkostna, da bi bil moral žup-
nik skoro sam okoli, ako bi ne bilo
Marijinih devic, nekaj pastirjev, že-
nic in šolske mladine, ki se je udele-
žila procesije pod nadzorstvom učitel-
jstva, baje na pritisk okr. šol.
oblasti. Pri tretjem blagoslovu mu
pa Malovidencanje niso hoteli niti
šotorja postaviti. Bila je to ne mala
blamaža, ki jo je mežnar v naglosti
popravljal s tem, da je prinesel od ne-
kod mizico, par sveč in nekaj podob.
Vse po zaslugenju. Kakor Oblak s fa-
rani, tako farani z Oblakom.

— **Iz Dravlj.** Šentviški kaplan
Zabred se je čutil ponižanega, ker se
ga ni upštevalo pri otvoritvi gasil-
nega doma v Dravljah. Zato je na
svojo roko poslal v »Slovenca« izja-
vo, v kateri napoveduje, kdaj je z
dravljiskim mežnarjem Rok. Kuna-
verjem govoril. Nas to pač ne briga!
Ker se pa govori, da se je dravlj-
skim dekletom grozilo, da če se ude-
ležijo otvoritve gasilnega doma, da iz-
gube gotove službe, oziroma da se
izbrišejo radi tega iz Marijine druž-
be, pričakujemo še kake stvarnejše
izjave od gospoda kaplana. Nemara
pride sedaj na vrsto mežnarica.

— **Otvorjenje gasilnega doma v**
Dravljah se je vršilo v nedeljo, dne
14. t. m. jako slovesno. Bil je krasen
dan, ko so se Dravljci in njihovi
številni gostje zbrali okoli lične stav-
be, katero so postavili s svojimi žulji
in veliko požrtvovalnostjo. 14 dru-
štev se je udeležilo tega slavlja in ga-
silcev v kroju je bilo častno število
207 mož. Okoli gasilnega doma je
stalo več mlajev z zastavami, stavba
sama pa je bila z vencii okrašena.
Pred njo so se ob sviranju domžalske
godbe zbrala gasilna društva, ob njej
so se pa razvrstili drugi gostje, ki so
od blizu in daleč prišli pozdravljati
vrle dravljiske gasilce. Ko se je pri-
pejala kumica gospa Anica Šu-
steršičeva, so jo pozdravile dru-
žice v pečah in gdc. Boršt narje-
va ji je izročila šopek domačih cvet-
lic. Nato vstane načelnik gasilcev iz
Šmartna g. nadučitelj Fr. Lavti-
žar in govori otvoritveni govor ta-
ko vzneseno in do srca segajoče, da
je marsikateremu gasilec in negasil-
cu zaigrala solza radosti v očeh. Re-
kel je nekako: Ljubezen do bližnjega
nas je združila in ta ljubezen bodi
naše delo. Častitam dravljiskim ga-
silcem na njih vztrajnosti in požrt-
vovalnosti in zagotavljam, da gasilci
ostanemo zbrani v duhu ljubezni do
bližnjega, kateremu hočemo biti kot
zavedni moške vselej na pomoč! —
Nato je gospa kumica pozdravila vr-
le gasilce in obesila na dom lep ve-
nec s trobojnim trakom. Med govori
je zapel Žirovnikov zbor par do-
morodnih pesmi. Potem so se pa
postavila gasilna društva v vrsto in
z godbo na čelu odkorakala v vas.
Vračaje se, so defilirala pred gasil-
nim domom, kjer so jih čakali vsi
načelniki in drugi gostje, in potem
odšli na z zastavami okrašen vese-
lični prostor k g. Iv. Kregarju
pri cerkvi. Tu se je vršila veselica.
Godba je pridno igrala in Žirov-
nikov zbor je nekaterikrat na-
stopil ter zapel več narodnih in umet-
nih pesmi. Občinstvo ga je navduše-
no pozdravljalo. Tudi šišenski moški
zbor je zapel par zborov in žel za nje
zaslužen pohvalo. Vse je bilo dobre
volje in se menilo o lepi slavnosti, o
vrlih gasilcih itd. Nastopil je župnik
v pokoju čast. gospod A. Brece in v
prisrčnih besedah pozdravljaj gasil-
ce in njih požrtvovalno delo za bliž-
njega. Pristavil je pa, da imamo po-
magati tudi bratom Slovincem ob
naših jezikovnih mejah, da ne —
pogoré, ter pozivljaj rodoljubno
občinstvo, naj nikar ne pozabi gasil-
nega društva za obmejne rojake, t. j.
Ciril - Metodove družbe. Navdušeno
odobravanje je sledilo njegovim be-
sedam in v par minutah je bila na-
brana precejšnja vsota za obmejno
brate. Ob lepi zabavi in resnih pogo-
vorih je le prehitro prišel čas, da so
moral razna društva odhajati. Do-
mačini sopa ostali ševprijaznih po-
menkih pozno v večer, mladina se je
pa vrtela na podu. — Bil je to pravi
praznik za Dravljce, ki bo gotovo
ostal vsakemu udeležencu v živem
spominu. Živeli vrli gasilci, živeli
njihovi gostje! Na pomoč!

— **Javna oblast v zasebni službi.**
Čez glavo zadolžena vojvodinja Me-
klenburška je našla nov vir dohod-
kov. Prav pridno išče po Kranjskem
starine, ki jih potem z dobičkom pro-
daja. Zdad koplje v bližini Šmarja
pri Grosupljem. Menda prebiva že
kakih 14 dni v šmarskem farovžu.
Te dni je hotel neki ljubljanski go-
spod iti k Sv. Magdaleni pri Šmarju.
Sel je seveda po javni cesti. Kar
ga ustavi orožnik, češ, da po tej
javni cesti ne sme hoditi. Ljubljans-
ki gospod se je čudil, da je naen-
krat prepovedano hoditi po javni ce-
sti in je na svoja tozadevna vpraša-
nja dobil pojasnilo, vsled katerega se
je kar za glavo prijel. Javna oblast
je javno cesto zaprla, ker se zljubi
vojvodinji Meklenburški kopati on-
duka po starinah. Dotični orožnik
je tudi pojasnil, da je neki uradnik
okrajnega glavarstva bil doli in je
tako odredil. Tu se pa že vse neha.
Zato, da more vojvodinja Meklen-
burška kopati starine, dobi orožni-
štvo od politične oblasti ukaz, da mo-
ra uradoma na straži stati in ne sme
dopustiti, da bi ljudje hodili po jav-
ni cesti, samo da vojvodinje pri ko-
panju ne motijo. Ali je svet že kaj
takega doživel?

Iz Hotedrsice. Na dopis v »Slo-
venca« z dne 10. junija t. l. naj od-
govorim le v toliko, kolikor se glav-
no tiče moje osebe. Resnično se je
zbralo 3. t. m. pri meni nad 30 na-
prednih mož in fantov, da bi se zgo-
vorili, kako bi se združili tudi naši
naprednjaki. Določilo se je kot prvo
storiti začetek s tem, da se otvori v
Hotedrsici javna ljudska knjižnica.
Ničesar pa se ni sklenilo še glede
»Bralnega društva«, ker razgovor o
tem pride na vrsto šele pozneje in to-
liko bi gospod župnik lahko preje
poizvedel, da ne bi javnosti napačno
informiral. Naši napredni možje in
fantje žele sami vsestranske naobra-
be in v veseljem sem se odzval njho-
vem pozivu; da, čas je, da se zgane
pri pas tudi napredni element ter
stori svojo dolžnost. Sodeloval bom
in pomagal, kolikor bo v moji moči
vedno, ne oziraje se na blatenje po
klerikalnem časopisju in gospod žup-
nik s svojo S. L. S. pa zamore pisa-
riti po »Slovenca« in »Domoljub«
kolikor mu drago tudi v prihodnje,
jaz si ne storim iz tega prav nič. G.
župnik je v svojem dopisu jasno po-
kazal, na kako mehkih tleh stoji nje-
gova organizacija in kako bore malo
zaupanja zamorestitiv svojo kleri-
kalno »trdnjavo«, a ker si ne more
drugače, pa si skuša pomagati z iro-
niziranjem, s smešenjem gotovih nje-
mu nepriljubljenih oseb in pa kar je
skrajnega obsojanja vredno, skuša si
pomagati s tem, da javno pozivlja
proti poštemu rokodelcu, ki si s
trudom svojih rok služi pošteno svoj
vsakdanji kruh, da bi mu odvzel nje-
gov zaslužek in mu s tem škodoval.
G. župnik, vprašam vas, ali je to ona
krščanska ljubezen, katero poudar-
jate nedeljo za nedeljo na leci, ali je
to ljubezen do bližnjega, ako javno v
časopisu pozivljate proti poštemu
možu, da bi se mu s tem skrajšal nje-
gov zaslužek!! Velika je dolžnost
Kristovega namestnika, kajti prevzel
je težko nalogo zbliževati ljudstvo v
medsebojni ljubezni, vi se pa drzne-
te javno v svojem dopisu napasti
onega, ki vas le opomni vaših nau-
kov, da se po njih tudi dejansko rav-
nate. Ako greste vi tako daleč, da
nosite lepe nauke Kristove le na je-
ziku, dejanj svojih pa ne ravnate po
njih — tedaj bodite si v svesti, da bo
napočil kmalu nov dan, kateremu bo
svetila druga, lepša zarja. Prečitajte
gorenje vrstice, in ako ste v resnici
mož, s katerim je mogoče razmotri-
vati resno in ako hočete z menoj
stvarnega razpravljanja, tedaj mo-
rate pustiti vsebine prazne in puhle
dopise v »Slovenca« in »Domoljub«,
pa podati kaj stvarnega, kaj kon-
kretnega. Na slične napade na mojo
osebo, kot je bil zadnji v »Slovenca«
in »Domoljub«, jaz ne odgovarjam
več, ker se mi ne zdi vredno. Danes,
v prvič le zato, da si ne bodete mor-
da napačno predstavljali, da ste kaj
dosegli s svojim dopisom. Bodite to-
rej mož v svojem nastopu, stanu pri-
merno naobražen. Rabite, bodisi v
osebnem, bodisi v dopisovalnem ob-
čevanju, vedno le dostojna sredstva,
nikoli pa ne osebo žalečega tona,
ker kaj takega vam jemlje splošen
ugled. Izzvalisteme javno, zato tudi
javen odgovor. Vprihodnje zahte-
vam za svojo osebo le toliko, da piše-
te stvarno in pa da stopite vi kakor
tudi vsak drugi, ki hoče nastopiti
proti meni v časopisih, s svojim pod-
pisom na dan. Toliko poštenja in od-
kritosrčnosti že lahko pričakujem od
pristašev S. L. S., ker boja z odkri-
tim nasprotnikom ne se strašim ni-
koli.

I. U. St. Fran Šemrov.

Zvišanje vozne hitrosti na do-
lenjski železniški progi. Lokalni
ogled glede tega vprašanja bo dne
23., 24., 25. in 26. t. m. Dotično ko-
misijo bo vodil c. kr. višji nadzornik
J. Huber pl. Okrog. Komisija se
zbere 23. t. m. ob polu 10. dopoldne
na južnem kolodvoru.

Južna železnica podraži vozne listke. Južna železnica namerava ba-
je z mesecem oktobrom opustiti iz-
dajo tour in retour-kart. S tem se bo
na južni železnici, ki je že itak naj-
dražja, zopet znatno podražila vož-
nja.

Tukajšnji poštni urad je te dni
inspiciral ravnatelj dvorini svetnik
H. Pattay iz Trsta.

Električna železnica Opatija-
Reka. Ravnateljstvo opatijske elek-
trične železnice je sklenilo zgraditi
železnico med Opatijo in Reko. Stro-
ški bodo znašali 750.000 K.

Vodstvo električne železnice nas
naproša objaviti, da vozijo jutri, 21.
t. m. ob ugodnem vremenu za posku-
šno 3 motor-vozovi od polnočnih
vlakov in sicer v smeri: južni kolo-
dvor — Sv. Jakoba trg, odnosno juž-
ni kolodvor — Vodmat.

Opatijske novice. Srbski visoko-
šolei v Opatiji. V nedeljo 14. t. m. se
je z Reke pripeljal 30 srbskih viso-
košolcev iz Beograda. Na opatijskem
pomolu je izletnike sprejelo mnogo-
brojno občinstvo in jih presrečno po-
zdravilo. V nedeljo so si srbski gostje
ogledali Opatijo, v ponedeljek druge
znamenitosti, mednjimi občinsko pala-
čo, kjer jih je župan dr. Stanger
srčno pozdravil. Iz Opatije pojejo
v Pulj in v Benetke. — Veliko ljud-
sko veselico s plesom priredi 21. t. m.
gasilno društvo na obč. zemljišču
v Opatiji (pod starim pokopališčem).
Čisti dobiček se porabi za društveno
orodje in opravilo. — Na električni
železnici se je v mesecu maju vozilo
58.250 oseb, od otvoritve 9. febru-
arja do 31. maja pa 266.583. — Tuji-
ci v Opatiji. Od 1. septembra 1907. do
10. junija 1908 je Opatijo obiskalo
23.788 oseb; od 4. do 10. junija jih je
prišlo 238, a 10. junija jih je bilo v
Opatiji nastanjenih 960. — Kur- und
Badezeitung. Tega slabega lista
urednik Kreisel grdi in obrekuje
slovansko prebivalstvo pri vsaki pri-
liki. Zdaj zopet pisari o ribičih in
pastirjih. Vemo, da smo pastirji, v
tem smislu, da pasemo in vidimo
vsakovrstne dvomljive subjekte aia
Kreisel. Umazana »Kur- und Bade-
zeitung« izhaja pravzaprav na stro-
ške lečiliške komisije. Ta list vzdržu-
je namreč edinega priloga »Kurliste«
za katero priloge plačuje lečiliška
komisija masno subvencijo. Pogodba
zastran te subvencije poteče letos
meseca avgusta. Če se pomisli, kako
»Kur und Badezeitung« dosledno grdi,
ponižuje in zasmehuje slovansko
prebivalstvo, potem je pač nemogoče,
da bi se rečena pogodba ponovila.
Dovolj je teh komedij, ki jih uga-
njajo poedini nemški prenapetci. Na-
ših 7 odbornikov v lečiliški komisiji
sveta dolžnost je, delati na to, da se
omenjena pogodba ne obnovi.

Kresna veselica. K tej priredit-
vi, ki se vrši v torek 23. t. m. na dir-
kališču poročamo dodatno sledeče.
Ljubljanska društvena godba odha-
ja iz svojega lokala v mestnem ma-
gistratu sviraje po Stritarjevih,
Prešernovih ulicah in Franca Josipa
cesti na veseličnem prostoru, kjer bo za
sprejem udeležencev, kar najbolje in
najudobneje skrbjeno. V dveh vi-
narnah se bode točila pristna kaplja-
ca in sicer v prvem vino vinotčica
Dolničarja, belo in rdečo, v drugem
pa vino vinotčica Mraka, belo in
rdečo. V dveh nadaljnjih sotorih se
bo točilo pivo in sicer »Aurovo« in
»Delniško«. Tudi gorko večerjo bo
dobil vsako lahko, ker se bodo pekli
neposredno na veseličnem prostoru
janci in kuhale hrenovke. Mrli pri-
grizek preskrbi priznani »plinski
Janez«, ki dospe s pošteno naloženim
košem. Pri gospe mamiči Zalazni-
kovi v separatnem sotoru, pa bo po-
streženo z najboljšim in najfinejšim
pecivom in drugimi sladkarijami, li-
kerji, kavo, sladolemom, etc. tako, da
bo ustrezno vsem najdalekosežnej-
šim zahtevam. Za postrežbo samo je
na razpolago lepo število damskih in
moških moči, tako, da se bo promet
gladko vršil. Celo režijo ima »Sokole«
sam v svoji oskrbi. O drugih točkah
smo že zadnjič poročali. Omeniti
nam je le, da bo svetila na poskušnjo
luč posebne konstrukcije, ki je prav-
kar dospela iz Prage. Sicer bo pa
prostor razsvetljen z acetilenom. Od-
bor »Sokola« je imel najboljšo voljo
nuditi Ljubljancem in Ljubljan-
čanom prijetno in neprisiljeno za-
bavo. Izvolijo naj torej i-le-ti to upo-
števati, prireditve v čim največjem
število posetiti in dovesti seboj čim
največ dobre volje in razpoložnosti.
Vstopnine bo 40 vin. Na zdar!

Promocija. Na vseučilišču v
Gradcu je bil danes cand. phil. gosp.
Ed. Dolinšek promoviran dok-
torjem modroslovja. Čestitamo!

Jos. Fajdiga. V Ljubljanski
bolnici je umrl vrli somišljenik in
svet sobojevnik narodno napredne
stranke, gospod Josip Fajdiga,
trgovca v Kamniku. Pokojnik si je
za Kamnik in za narodno in napredno
stvar v kamniškem mestu pridobil
nepopisni zaslug. Bolehal je že dle
časa; te dni je šel v bolnico da bi
se dal operirati in je tam umrl. Bodi

vrlemu in značajnemu možu prijazen
spomin!

Ljubljani v Gorici so hoteli imeti v
nedeljo, 21. t. m., veliko veselico v
»Hilmitichu« v Rožni dolini. Vse,
kar leze in gre po laško v Gorici, bi
bilo moralo priti v Rožno dolino.
Toda Rožna dolina (to je dolina iz
mesta do Ajševice) je sicer v mest-
nem pomurju, pa je slovenska. Zra-
ven je slovenska Stara gora in blizu
je slovenska Ajševica Torej kam,
med Slovence? Z gubbo in krikom
so hoteli v Rožno dolino, ali čes čas
so si premislili. Veselice v »Hilmi-
teichu« ne bo, ampak prihodnjo ne-
deljo bodo imeli veliko veselico za
»Lego« na varnem v velikem parku
za bivšo Ritterjevo palačo. Tam bodo
rjaveli proti Slovincem ter napivali
materij Italiji!

Evangeljska občina v Gorici
je obhajala v četrtek 50letnico svo-
jega obstanka. V letnem poročilu za
leto 1908 se spominja sestavitelj živo
tudi našega Primoža Trubarja, ki je
pridigal v Gorici v hiši na koncu
Raštela v slovenskem, laškem in nem-
škem jeziku, potem v Rubijah, nato
po Vipavski dolini, zlasti v Sv. Križu.

Furlanskemu pesniku Petru
Zorutu postavijo v njega rojstni hiši
v Ložicah koncem zapadnih Brd mar-
mornati doprni kip. Ložice so na
pol slovenska, na pol furlanska vas.
Zorut je bil rodom Slovenec. V
Brdih se dobijo Zoruti in Zoruti.
Kip mu postavijo Črvinjanci. Pred
par leti so sklepali v Gorici, da mu
postavijo spomenik v Travniku, pa
ne bo nič iz tega.

Za kolone na Gorškem so
prišli hudi časi. Odkar se je osnovala
znana akcija v prid kolonom, jih go-
spodarji po večini neusmiljeno pre-
ganjajo. V Dolenjah ob meji sta od-
pustila te dni dva laška veleposest-
nika Makorič in Budigovi celo
vrsto kolonov, ker so prosili, naj se
pretrdi pogoji nekoliko zlažjajo. Vse
te kolone požene brez usmiljenja s
svojih posestev, češ, da dobijo druge,
ki bodo pripravljene delati še pod
tistimi pogoji.

Naravna čuda v Škocjanu
pri Rakeku. »Glasbena Matica« v
Ljubljani baje namerava prihodnjo
nedeljo poleteti v Škocjan pri Ra-
keku. Kdor se ni bil tam in kdor ni
zadržan, naj kar nič ne premišljuje,
marveč naj se pridruži in naj še vsaj
enega tovariša pregovori. Škocjanska
dolina je znamenita radi jam, votlin,
predorov, posebno radi dveh narav-
nih mostov, kakršnih ni nikjer na
Kranjskem. Vkljub svoji lepoti je
premalo znana in premalo obisko-
vana. Pa vsaj ni čudo! Nedavno je
neki tujec v Postojni vprašal, če je
v okolico kak trudavreden izlet, in
dobil je za odgovor ne! Dolino je
prvi preiskal dr. Schmidl, vendar pa
ni nič slišal o drugem naravnem
mostu. Še le, ko so l. 1853. delali
železnico, so razširili železniški inžen-
irji vest o teh čudežih Škocjane,
na kar ga je šel preiskovat dr.
Schmidl. Od takrat naprej je drugi
most pač znan učenemu svetu in
tudi najbližnjim domačinom, ali potu-
jočemu občinstvu je ostal ta biser
Kranjske dežele neznan. Kdor hoče
res kaj krasnega videti, naj pride.
Odhod jutraj ob 5. s poštним vlak-
om južne železnice do Rakeka;
voznja sem in tje stane 2 K 30 v.
Od Rakeka do prvega mostu pičlo
uro, od tod do drugega mostu pol
ure; od tukaj pa se gre lahko po
drugi poti nazaj na Rakek 45 minut,
ali k Cerkljškemu jezeru dobro uro
hoda. Pot pelja večji del po gostem
smrečju, je popolnoma ravna in
gladka, da tudi otroci lahko zma-
gajo to turo. Vsakdo vzemi seboj
nekaj ocvrtega mesa: piščet ali tele-
tine, pol litra vina in kruha ter ogra-
tačo, ker v predorih je hladno. Na
Rakeku bo čakalo nekaj turistov iz
Postojne, ki se pridružijo ljublan-
skim izletnikom. Na svidenje!

Razvite zastave slov. pevskega
društva »Ljubljanski Zvon«. V ne-
deljo, 28. t. m., po razvitu in ob-
hodu bo ob eni popoldne v veliki
dvorani »Nar. doma« banket, pri
katerem bo svirala Društvena godba.
Kuvert brez pijače stane 3 K in je
priprave z denarjem vred pošiljati
društvu naravnost vsaj do torka, 23.
t. m. Pozivljamo pri tej priliki za-
vedne naprednjake, naj z navzoč-
nostjo pri banketu pokažejo simpa-
tije društvu, stoječemu na napred-
nem in svobodomiselnem stali-
šču, in tako rešijo čast svobodno-
miselne Ljubljane. Pozivljamo pa tudi
društva, ki se nameravajo udele-
žiti razviti, pa se še niso prijavila,
naj to store čimprej, najkasneje pa
do 23. t. m., ker ob silnem poslu, ki
ga provzroča razvite, ne bo sadnji
čas mogoče urediti vsega v zadovolj-
nost, ker je odbor s delom že sedaj
preobložen. — Ljudska veselica
28. t. m. ob štirih popoldne bo, kakor
kažejo obsežne priprave, resnično to-
rišje zabave in kratkočasje. Odbor
narodnih dam ima pripravljenih do-
kaj presenečenj, ki jih pa ne moremo
še izdati, ker jih dame hranijo še kot
tajnost. Ako se bo katera zagovorila

— česar se trdno naslanamo — in kaj
ideala, pojdemo pa kar brez usmi-
ljenja s tisto skrivnostjo v javnost.
Prav natančno in zagotovo se pa izve
vse šele na veselici. Komur je do
zabave in razvedrila, naj pride, dobre
volje bo na isobilje.

Prošenje v Trnovem. Na
kresno nedeljo, dne 28. t. m., imajo
Trnovčani in Krakovčani svojo staro
slavo, to je prošenje ali žegnanje.
To prošenje se seveda praznuje doma-
na, nihče ne zapušča svojega doma-
čega kraja. Prijatelji in znanci romajo
trumoma iz drugih okrajev v Trnovo,
bodiš da so povabljeni ali da pridejo
gledat živahno življenje, ki se raz-
vija na vseh koncih predmestja. Skozi
celo selo se veselo domačini svoje
kresne nedelje in se pripravljajo, kako
bi dostojneje sprejeli in pogostili so-
rodnike in prijatelje. To staro na-
vado je uvaževalo »Politično in pro-
svetno društvo za Krakovo in Trnovo«
in zato priredi na občno željo Trnov-
čanov in Krakovčanov narodno vese-
lico, ki se bo na kresno nedeljo vršila
na prostornem Steinerjevem vrtu.
Društvo hoče s tem povzdigniti staro
navado in pripomoči, da se oživi na-
rodno življenje. Razpored veselice
priobčimo prihodnji teden.

Velika vrtna veselica slov.
trgovskega društva »Merkur« dne
5. julija t. l. Iz trgovskih krogov se
nam piše: Čas hiti in kmalu bo pri-
reditev tik pred durmi. Da cenjeni
čitatelji, ki se vrlo zanimata za vese-
lico, ne pozabite katere od mnogo-
brojnih točk, katere smo že navedli,
treba da jih malo ponovimo. Pred
vsem pa moramo z veseljem konsta-
tirati, da so častite narodne dame
razvile neumorno in res poštvalno
delavnost, kar nam je posebno poka-
zalo zadnje njih posvetovanje, pri
katerem je bila damska soba v »Na-
rodnem domu« nabito polna. Ko torej
preidemo k prireditvi sami, moramo
še enkrat poudarjati, da je prireditev
humanitarnega pomena za naš trgovski
stan ker odpade del čistega dobička
zakladu za Trgovski dom. »Trgovski
dom«, ki bo centrala našega sloven-
skega trgovstva, je živo potreben. V
njem bomo imeli gremij trgovcev,
trgovsko bolniško blagajno, trgovsko
otrtno zadrugo ter končno tudi društvo
samo. V »Trgovskem domu« pa bosta
razen tega na razpolago dve obširni,
veliki sobi, kjer bo omogočeno spre-
jemati potujoče, prenočišča in pod-
pore potrebne trgovske sotrudnike.
Drugi del čistega dobička pa pripade
podpornemu zakladu društva,
ki je parafelno pravemu neobhodno
potreben podkrepitve. Z eno besedo,
vsak vinar čistega dobička je
v prosep in podporo trgovskemu
stanu. Zato pa, ne zamudite prilike
ter posetite veselico naj bo vsakomur
parola. Veselja bo dovolj in zato še
enkrat ponovimo, da bo vrt zelo
okusno okrašen, istotako tudi vsi
paviljoni, v katerih se bodo dobile sveže
pivo, pristna, dobra vina, mrzlih
jestin, šampanjca i. dr. Za okusna
gorka jedila pa bo skrbel restavrat
»Narodnega doma« g. Kržišnik sam.
O cvetličnjaku smo vam že poročali,
istotako o kmečki gostilni vrlega
Kubencija, vse to si je seveda treba
dobro zapomniti. Svirali bodo dve
godbi. Odmore bode izpolnil pevski
zbor društva »Merkur« z lepimi slo-
vanskimi pesmimi. Srečolov je gotova
stvar in smemo trditi, da bodo do-
bitki lepi in celo dragoceni. Ples se
vrši v sokolovi dvorani in pri Koben-
clju. Veliko smeha in zabave bo
nudil tudi zverinjak. Od »Panorame«
pa povemo prihodnjč. Končno mo-
ramo še enkrat ponoviti, da se vrši
vrtna veselica ob vsakem vre-
menu.

Iz Rožne doline se nam piše:
»Jubilejska cesarska slavnost
ijn spomin desetletnice obsto-
ja Rožne doline pri Ljubljani«
dne 2. avgusta 1908 vpriporila se bode
na slavnosten način. Predvečer (so-
boto) mirozov (24 godcev) po občini
z zastavicami. Zjutraj (nedeljo) ob
6. uri budnica iste godbe. Ob 10. uri
zajtrk pri g. Balija v Rožni dolini,
kjer proizvajajo godba slavnostni kon-
cert. Ob 3. uri slavnost, združena z
veliko veselico na prostem. Več godb
in pevskih društev, cvetlični kolesar-
ski korzo, plesišča na prostem in v
salonu, paviljoni, ameriška peč za
staroslavne »struklje«, zrakoplovi, lo-
terija, pošta, telefonska zveza, bitke,
mešanje na dobičkonosne obročke,
strelišče, ameriško kegljišče, ple-
zanje na smreko, umetelni ogenj,
bengalična razsvetljava itd. itd. ustre-
lalo bode investno vsem cenjenim go-
stom ter vsem Ljubljancem po nek-
danjih sejnih znane lepe Rožne do-
line, ki se je tekom let povzdignila v
vsakem osiru na višek napredka. Ni-
komur ne bode žal v svoj dnevnik
beležiti spominski dan jubileja in ob-
staja delavske naselbine. Kakor že v
časopisih čisto omenjeno, naprosi se
še enkrat vsa slavna društva, da pre-
puste to nedeljo »olepševalnemu dru-
stvu« v Rožni dolini.

Velikolepna požarna bramba.
Pod tem naslovom je napadel »Slo-
venec« imenovano društvo in veselico,

prirjeno dne 7. t. m. na Čatežu, ter
predstavil čitateljem kot fliško prve
vrste. Vsa štilitacija kaže nastop na
videnem sicer mirnega, fliščno pa
zahrbnega, strupenega župnika in
njegovega privrženega hlapca, ki je
prezvel sicer nečastno, a mogoče
dobro plačano službo nočnega »špi-
celna«. Dopis je poln samih fantazij
in temu se ni čuditi, saj je priobčeno
le to, kar je gotova oseba ujela tu
in tam za kakim oglom. Celo bram-
bovec so na vrsti, pa dopisniku ne
zamerimo. S hribov doma, nič novega,
če ne zna ločiti vojaka od ognjegasca.
In ta nesrečna igra: »Nemški neznanj«. Vse
bi še bilo, a predrznost, Oblaka
so imeli na odru. No, pa tudi tu
moramo kritikarju milostno opustiti,
saj igra itak bral ni, da je pa sto
korakov daleč kaj preslišal, vse mo-
goče. Zakaj ni prišel nekoliko bliže,
da bi si bil ogledal snežnobe toaleto
šentlovrenske učiteljice gosp. Majde.
Pregovor pravi: »Kar komur diši, o
tem govori«, torej bi si bili ogledali
bliže to privlačno silo. S prireditvijo
veselice namenoma žaliti verski čut,
o tem se nikomur niti sanjalo ni,
gotovo in istina je, da ga prav po-
gosto žalijo veliko bolj žive kopice
romarjev okrog zaplaške cerkve, žalil
pa, dejali bi, je verski čut tudi župnik
Povše sam, ko je na veliki četrtek
poklical zvonove z Rima in z zvo-
njenjem vabil verne ovčice k popo-
danskemu opravilu. Glede gostilničarja
g. A. Urbančiča nikar preveč ne
javkajte. Morda ni vreden toliko
usmiljenja in obžalovanja, kolikor ste
ga namazali v »Slovenou«. Le vpra-
šajte ga in za odgovor dobite: »Bil
sem prav zadovoljen«. Da ni bil
uspeh tak, kakršnega je bilo pričako-
vati, ni bil kriv ne žaljeni verski čut,
ne hujškanje župnika Povšeta, ne
strast do kosti poklerikalnih čateških
mandatov, krivo je bilo neugodno
vreme in priznati moramo, da je ve-
selica vzlico raznim zaprekam, pre-
vsem pa ščuvanju s čateškega hriba,
uspela sijajno. Kar ste čuli od gosp.
Slajpoha, načelnika požarne brambe,
ste pošteno zaslužili, a ker ste pre-
pričani, da je pod varstvom Povšeta
vsaka nesreča izogibna, zato ste se
kaj lahko otresli teh očitanj. Naša
poplačila pa kar v miru pustite. Kdo
tiči bolj v dolgih kakor vi, kdo bolj
fehtari kot vi, prosimo, roke na prsi
in sram vas bo v dno duše. Nobeno
društvo še ni menda zrastle med
milijonarji na kupih zlata. Če ste tako
bogati, dovršite zidanje zaplaške cer-
kve in ne iščite smeti drugje, dokler
niste sami očejeni. Ko bi imeli ko-
ličkaj soli v glavi, ko bi poznali le
trohico važnega pomena požarne
brambe, prišli bi bili vsi, ker vas je
pa nevednost in neomejena strast pod
vlado župnika spravila do skrajnih
mej klrikalizma, ostali ste doma.

Iz Skaručne. Dne 14. t. m. vr-
šila se je tu redka slavnost, namreč
blagoslovljenje šolske zastave, ob-
enem pa prsava jubileja našega
presvitlega vladarja. Kako naj se
slavi 60letnica, to vprašanje nas je
dovedlo do tega, da bi bilo umestno
ob tej priliki nabaviti šoli, ki nosi
častno ime »Cesarja Franca Jožefa I.
ljudska šola na Skaručni«, zastavo v
znak hvalečnosti, do presvitlega ce-
sarja. Blagohotnosti in radodarnosti
se imamo zahvaliti, da se je v tako
kratkem času nabavila svota, ki nam
je dopuščala, da smo kupili zastavo
res krasno z lepim trakom. Zastava
nosi na belem polju na eni strani
sliko sv. Alojzija in na drugi podobo
Brezmadežne. Na krasnem višnjem
traku je v zlatu vezano »Spomin ju-
bileja 1908 Cesarja Franca Jožefa I.«
Ob polu 3. popoldan zbrala se je
šolska mladina iz Skaručne, kakor
tudi iz Vodice s tamošnjo šolsko za-
stavo, dragi gostje od drugod in
ogromna množica domačinov v tu-
kajšnji cerkvi. Velečastni duhovni
svetnik in župnik iz Vodice g. Simon
Žužek blagoslovil je zastavo ter na-
govoril pri tem z zelo umestnim in
zvišenim govorom mladino in od-
rasle. Za oboje mu iskrena hvala. Za-
stavi je kumovala hčerka tukajšnjega g.
župana gđ. Franca Seršen. Po go-
voru gđ. svetnika zapela je vsa
množica cesarsko pesem in nato od-
šla v šolo. — Tu so se učenci po-
klonili s zastavo pred okusno okra-
šeno podobo Njega Veličanstva. V
imenu šole govorila je učenka Jerica
Hubad. Potem zapoje vsi cesarsko
pesem. Zopet g. svetnik nagovori na-
vzoče in za njim govori šolski vodja
g. Miroslav Žebre. Otroci zapoje ne-
kaj mičnih pesmi in gđ. kumica jim
razdeli jubilejne kolajne, sladčice in
nekaj obleke. Učenec Franc Zorman
zahvali se vsem za udeležbo in vsem
dobrotnikom. Vsi se podajo na to
na vrt g. župana, kjer so bili otroci
pogoščeni. Slavnost je posetil o. kr.
dež. šol. nadzornik g. Franc Hubad,
učitelstvo sosednjih šol, sl. požarna
bramba in o. kr. žandarmerija iz Vo-
dice in mnogo občinstva. Omenjati
moram, da je bil slavnostni prostor
praznično okrašen, kar je bilo večina
delo šolarjev. Tudi moram na tem
mestu izreči vsem, ki so darovali za
slavnost bodi si v denarju ali kom

drugem, iskreno zahvalo. Posebna za-
hvala pa še gđ. kumici, g. županu
Mateju Seršenu, ter g. Janezu Hu-
badu, za vso poštvalnost in njih
trud, s katerim so pripomogli, da se
je slavnost vršila tako dostojno.
Slavnost se je vršila v najlepšem
vremenu in v najlepšem redu in mar-
sikoma ostane v trajnem spominu.

Gasilna jubilejska slavnost.
Ljubljansko prostovoljno gasilno in
reševalno društvo priredi, kakor smo
že poročali dne 15. in 16. avgusta
1908 o priliki šestdesetletnega vla-
danja Njegovega Veličanstva cesarja
Franca Jožefa I. veliko jubilejno
slavnost, spojeno z javno do-
brodelno efektno tombolo po
nastopnem sporedu: 1.) dne 15. av-
gusta: od 8.—12. zvečer vojaški
vrtni koncert v »Meščanski pivarni«. Vstopnina 40 vin. za osebo. 2.) dne
16. avgusta: a) ob pol 9. uri do-
poldne nastop gasilnih društev na
Bleivenski cesti ob »Narodnem domu«
k sprevodu; b) ob 9. uri dopoldne sv.
maša pred »Mestnim domom« potem
slavnostni sprevod po mestu; c) po
sprevodu vrtni koncert ljubljanskih
društvene godbe v »Meščanski pi-
varni«. Vstopnina 30 vin. Gasilci v
kroju so vstopnine prosti; d) ob 12.
opoldne poklonitev gasilske deputa-
cije deželnemu predsedniku; e) ob
pol 2. uri popoldne slavnostni obed v
hotelu »Union«; f) ob 5. uri popo-
ldne javna efektna tombola na Kon-
gresnem trgu (v »Zvezdi«); g) po
tomboli javna ljudska veselica na
Kongresnem trgu (v »Zvezdi«). Pre-
bitek je namenjen bolniškemu in po-
pornemu skladu ljubljanskega prosto-
voljnega gasilnega in reševalnega
društva. Predplačila se z ozirom na
namen prireditve hvaležno sprejemajo.
K slavnosti se povabijo vsa kranjska
gasilna društva, ki pripadajo k zvezi
kranjskih gasilnih društev. O tomboli
poročamo pozneje.

Iz Šiške Častitil članom šišen-
ske čitalnice se vjudno daje na ved-
nost, da poleti društvo s pevskim
zborom jutri popoldne v Podutik k
»Vodniku«.

V povzdigo obrti in domače
umetnosti priredi obče znana trdka
Singer Co. delniška družba od 22.
junija do 4. julija v kamniški čital-
nici učni tečaj za vezanje na Singer-
jevem šivalnem stroju. Cenjene dame
se bodo gotovo zelo zanimale za ve-
zenje, katero se bode poučevalo v
najrazličnejših vrstah. Pouk brez-
plačen.

Društvo »Mladika« ima v so-
boto, 4. julija ob petih popoldne v
priliku društvenega internata v Go-
sposkih ulicah št. 8 svoj letošnji (III.)
občni zbor s sledečim dnevnim re-
dom: 1. Pozdrav predsednice. 2. Po-
ročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagaj-
ničarke. 4. Poročilo računskih pre-
gledulo. 5. Nadomestna volitev ene
odbornice. 6. Slučajnosti. — K mno-
gobrojni udeležbi vabi upravni
odbor.

Odbor »Učiteljskega društva
za celjski okraj« vjudno javi, da
društvo meseca junija ne bode zbo-
rovalo. Pač pa se vsi p. n. člani
nujno opozorijo, da se prav številno
udeležijo ustanovnega shoda »Zveze
narodnih društev na Štajer-
skem in Koroškem«, kateri se
vrši v nedeljo, 28. junija v celj-
skem »Narodnem domu« ob 4. po-
poldne.

Pri zgradbi novega posojil-
ničnega poslopja v Celju, na vo-
gelu Ringa in Graških ulic, so prišli
na staro mestno ozidje. Ker je pa to
jako trdno, se demoliranje zelo težko
vrši ter vso stavbno delo vsled tega
le počasi gre od rok.

Iz Šmartne pri Litli. Tukajšnje
bralno društvo priredi na praznik sv.
Cirila in Metoda dne 5. julija popo-
ldne izlet na hriček nad Črnim po-
tokom. V slučaju slabega vremena se
preloži izlet na prihodnjo nedeljo.
Nadejati se je, da se sigurno udeleže
tega izleta vsi častilci naših slovan-
skih aposteljev in prijatelji Ciril-Me-
todove družbe. Natančni program se
pozneje objavi.

»Društvo za otroško varstvo in
mladinsko skrb v sednem okraju
kranjskem« ima svoj ustanovni občni
zbor dne 25. junija dopoldne ob pol
11. v razpravi dvorani c. kr. okraj-
nega sodišča in se vsi prijatelji tega
društva vjudno vabijo se shoda ude-
ležiti in društvu kot član pristopiti.

Umrli je v Celju dne 19. junija
po daljšem bolehanju umrojen po-
stajenačelnik južne železnice, gospod
Josip Bračič, v 77. letu svoje
starosti. Rajniki je bil mnogo let na-
čelnik postaje v Hrastniku ob
južni železnici.

Deželno pomožno društvo za
bolne na pljučih. Deželnemu po-
možnemu društvu so pristopili kot
društveniki občine Smlednik,
Zmno, Sv. Jošt, Šenčur, Škofja
Loka, Želzniki in zdravstveno
okrožje cerkljansko, kot podpornika
s letnim prispevkom 20 K pa zdrav-
stveno okrožje kranjsko in škofjelo-
ško. Sedaj pripadajo skoraj vse ob-
čine in vsa zdravstvena c. kr. okraj-
nega glav. okr. v Kranju deželnemu

pomožnemu društvu. To je v prvi vrsti zaslug gospoda c. kr. okrajnega glavarja Alfonza Pircu, ki je od vsega početka toplo in dejansko podpiral težnje prekristnega društva.

Na Bledu je bilo dosedaj, kakor posnemamo iz letoviškega lista, 389 tujcev.

Računske listke družbe sv. Cirila in Metoda so naročile nadalje sledeče tvrdke: Flor. Čehovin, Brancica; Lojzica Leon, Maribor, „Nar. dom“; hotel „Lloyd“, Ljubljana; Fani Lapajne, Idrija; Dr. Dereani, Gorica; Jos. Živice, posest. Skopo, Gorisica; Jak. Ovšica, Kleče; gostilna Zupan, Ljubljana; Jos. Katalan gost. Rojan; Viki Dolenc, hotel „Mantua“, Vrhnika; hotel „Mirija“, Ljubljana; Pokrkar Nežika, „Narodni dom“, Ljubljana; Mici Strniša, Ljubljana; gost. Križ Ljubljana; gost. Zupančič, Martinova cesta, Ljubljana; Josipina Dežela, Idrija; A. Domicelj, Rakek; gostilna Tratnik, Ljubljana; Kolaric Mici, gostilna „Hrovat“, Središče; J. Bahovec, Ljubljana; hotel „Seidel“, Ljubljana; gostilna Fajdiga, Sodražica; Milka Knaflič pri „Pošti“, Litija; dr. Stefan Rajh, Celje; Anton Albert, hotel pri zlatem levu, Kanal; Vidrih Josip, restavrat, Ajdovščina pri Gorici.

Na tukajšnjih c. kr. učiteljskih se je končalo šolsko leto danes 20. junija. — V prvih treh letnikih moškega učiteljskega je bilo 106 gojencev. Učni uspeh je bil pri 73 ugojenecih (3 z odliko), pri 5 neugoden, 28 gojencev je v začetku prihodnjega šolskega leta dovoljen ponavljalni izpit. Za zrelostni izpit se je prijavilo 34 četrtoletnikov in 3 privatisti. Ustni zrelostni izpit se prične 9. julija. Na ženskem učiteljskem je bilo v nižjih treh letnikih 131 gojenk. Od teh je sposobnih za višji letnik 127 (22 z odliko), nesposobna 1 in 3 je dovoljen ponavljalni izpit. Ustni zrelostni izpit se prične 22. junija. Udeležni se ga 42 javnih gojenk četrtega letnika in 28 privatistkin.

Slovenci in razstava v Pragi. Marsikateri Slovenec si želi ogledati razstavo v Pragi in pa naravno je, da se napravi skupen obisk. V naših razmerah je skoro nemogoče napraviti več skupnih obiskov, ker je tak izlet naposled vendar precej drag in bi torej bilo potrebno, da se organizira en sam a kolikor mogoče imponenten izlet v Prago. Zdej pa se organizirajo kar trije: enega pripravljajo trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani drugega goriški Slovenci, ki vabijo Gorenjce, naj se njim priključijo, tretjega organizirajo v Pragi in sicer ga hočejo prirediti dne 16. julija. Mislimo, da bi bilo vendar najbolje, če bi se ti trije faktorji sporazumeli na prireditve enega skupnega vlaka.

Nemškutarska predrznost. Iz Savinske doline se nam piše dne 19. junija t. l.: Pred par dnevi se je sešlo na Polzeli, torej v kraju sredi pristno slovenske doline savinske, nekaj nemških požarnih bramborcev iz Šoštanj, Velenja, Hrastnika in Celja. Hajali so in vezali tudi politične otrobe. Ne brigali bi se dalje za njihove čenčarije; a nekaj pa je, kar nam ne dopusti molka ob tej priliki. — Zbrani nemškutarski so se zgražali tudi nad onimi požarnimi brambami, ki že imajo slovensko komando pri nas. Velik German, ki pa nemški ne zna, zloglasni celjski ekonom, reneget Derganc, rodom Hrvat, je predlagal, naj se vsem onim požarnim brambam, odnosno brambovcem, ki so člani takih društev, kjer se poveljuje slovensko, od strani štaj. dež. požarobrambne zveze v prihodnje ne daje več nobenih denarnih podpor. — Ta predlog je celjski trgovec Ferjen obljubil najtopleje priporočiti v uvaževanje tozadevnim činiteljem v Gradcu. — To suho dejstvo. — Mi pa resno opozorimo Savince, da bodo v prihodnje ob takih sestankih nesramno-predržnih naših nemškutarjev budoči strazari. ... Na lastnih naših tleh se ne damo žaliti od takih kreatur!

Iz laškega okraja se nam piše: Ne bode dolgo, da se razpišejo nove volitve v okrajni zastop laški. Vsi narodni sloji naši naj bodo pripravljani, da lahko izrabijo mudečo se jim situacijo. Vse na krov, kar slovensko misli!

Škropljenje ulic v Celju se vrši zelo zanikrno, kakor se nam od ondot poroča. Le tintam se katera ulica na dan poškopri, mnogo pa jih ves dan ne čuti curka vode. To je pri sedanjih tropičnih vročinah ter ob neznosnem prahu, ki se vali po mestnih cestah, že višek brezobzirnosti do davkoplačujočega občinstva!

Iz Bučke se nam piše: Slučajno nam je prišla 20. številka „Domoljuba“ v roke. Kako lažljivo, in obrekljivo piše, in kako slabe dopisnike ima ta list, je razvidno iz notice pod: Iz raznih krajev iz Bučke. Tukaj dopisuje čveka, da bi lahko cele romane napisal, o močeh napredne stranke. Širomak! Jeli si res

tako neumen, da kar Ti, in moške Vaše stranke nosite očitno kot snak sramote — skušate tudi o nas kaj takega misliti. —???! Dalje pravi: Lahko bi pisali „o dveh firkljih ričeta“, o neki hiši v vasi „Ograja“, o izgubljenem oekarju in o iskanju dveh liberalcev v temni noči! Kaj pa vse to pomeni? Daj dečko, daj! Pozivljamo Te, da prideš s polnimi imeni na dan, da pišeš dejanje in podrobnosti, o katerih tako namiguješ Razkri nam svojo salomonsko modrost. Stori tako, kot storimo mi, da pišemo resnično, — da, golo resnico o Vas, proti čemur imamo dokaze v rokah, proti čemur pa Vam ni mogoče oporekati. Torej le na dan s svojimi skrivnostmi, ne skrivaj se s svojim obrekovanjem in lažjo za imuniteto. Dokler pa pozivljenega ne storiš, do tedaj Ti pa rečemo, da si lažnjivec, politični spletkar in grnju-soba v naših očeh. Lažnjivec in pa obrekovalec ostane pa to kar je. Uredništvu „Domoljuba“ je pa le dostititi na takih dopisnikih. Mogoče se še kje drugje vidimo!

Artillerijsko strelišče na Pivki. Po zadnjih časnih vesteh nameravajo napraviti na Pivki stabilno artiljerijsko strelišče. Prvotni namen, napraviti tako strelišče med vasi Knežak-Koritnice se je baje opustil, in kakor poročila pravijo, se bode napravilo pri St. Petru, od Nemške vasi v ozadju proti Palčjam. Prej kot se zadeva definitivno započne, opozarjamo pristojne oblasti, da so v zadnje izbranim terenu 3 vasi, ter da se tam iztekajo 2 zelo živahni cesti iz 2 velikih graščinskih gozdov. Te ceste imajo do 100 voz prometa na dan. Komur se količkaj znane gospodarske razmere na Pivki, ve, da so ti vozovi vsakdanji kruh Pivčana, in če se napravi tu strelišče, da se mu ta kruh pravzaprav od ust odtrga. Pivčana redi zaslužek v gozdovih in ne kmetije. To se bode toliko bolj občutilo letos, ko mu kmetija vsled suše ne bode dala prav nič. — Ob času streljanja se nam bode gotovo ceste zaprle, tako da se ne bodedo mogli gani. Nismo proti napravi strelišča, a napravi naj se, kakor je bilo prvotno namenjeno, nad vasio Koritnice. Tam ni nobene ceste, in svet je popolnoma pust, brez vsake kulture, in vode imajo tudi dovolj v obližju.

Velik grozd je našel Miha Bikovšek v svojem vinogradu na Straži v drameljski župniji; grozd je že sedaj dolg 24 cm.

Ponesrečeni poslanec. Koroškemu deželnemu poslancu A. Wieserju v Škofjem dvoru so se splašili konji pred avtomobilom. Voz se je zvrnil ter si je Wieser polomil roke in noge.

Kako se ljudi izvačja v Ameriko. Minolega petka se je na obrtnem sodišču v Trstu vršila obravnava vsled tožbe, ki jo je bil neki uslužbenec „Avstro-amerikanske paroplovne družbe“ vložil proti tej družbi, češ, da mu družba noče izplačati stroškov, ki jih je imel v službi za družbo. Nam ni mar izid te obravnave, ampak mar nam je le izpoved priče Marka Cosulicha, ki je pod prisego povedal, da „je med dolžnostmi, katerih se vsi uradniki in uslužbenci družbe o vstopu v službo obvežejo izvrševati tudi pospeševanje emigracije“. In g. Marko Cosulich je še pojasnil, da ta dolžnost obstoja v tem, da morajo uslužbenci in uradniki družbe v Ameriko dopisovati izseljence nagovarjati, naj pišejo v domovino svojim sorodnikom, prijateljem in znancem, da se jim v Ameriki godi prav dobro in da so tam dobili dobro službo ali pa dobičkanosno delo. — Torej sedaj je znano — ker je to povedal pod prisego g. Cosulich, ki je eden najvišjih uradnikov te parobrodne družbe — zakaj da prihaja še vedno iz Amerike toliko pisem, v katerih se hvali življenje v Ameriki, dasiravno izseljenici trumoma beže iz Amerike. — Koliko nesrečnejšev je iz Amerike pisalo domov, da se jim tam godi dobro, dasiravno so bili lažni in so pisali to laž le zato, da so na ta način zaslužili nekoliko dolarjev. Družba pa dobi za vsako tako laž na stotine dolarjev, ker z vsakim takim pismom se v mnogih ljudeh vzbudi želja po Ameriki, a ti ljudje potem zapuščajo domovino ter se vozijo v Ameriko na parnikih „Avstro-amerikanske paroplovne družbe“. — Ali ni to goljufija?

O morilcu dekana Erjavca se nam še piše iz Trsta: Dr. Trnovec, ki je zaslišal v ponedeljek po noči aretovanega Pangeroa, je bil le slučajno iz privatnega vira in ne uradno izvedel, da je bil dekan Erjavca zabaden s škjarjami. Če bi bil slučajno v službi kak drug uradnik, ki ni vedel te podrobnosti, bi bil Pangero gotovo še tajil, kajti le to, da mu je doktor Trnovec naravnost rekel, da je dekana zabadel s škjarjami, le to je Pangeroa spravilo iz ravnotežja, da je nehal tajiti in priznal svoj zločin. — Trdilo se je tudi, da je Pangero

udaril dekana najprej s kamnom, ki da ga je bil prinesel s seboj, iz česar bi se sklepalo, da je Pangero še prej nameraval dekana umoriti in da je le s tem namenom prišel k njemu. A Pangero to taji in trdi, da on ne ve ničesar o kakem kamnu. Na tržaški policiji so mnenja, da Pangero ne laže glede kamna, kajti možno in najbrž gotovo da je, da je dekan imel oni kamen na svoji pisalni mizi, da ga je polagal na papirje in da je ta kamen v metežu padel s pisalne mize na tla. Sicer pa tudi zdravnik niso našli na truplu pok. dekana nikakega znaka o kakem udarcu s kamnom ali s topim predmetom sploh. — Pangero pravi, da je bil šel k dekanku prosit podpore. Bil je že 8 mesecev brez dela in bolan. Dekan da je ga nagal, češ: „Lump, potepuh, lenuh, delat pojdi!“ — Ko ga je on še dalje prošil za podporo in mu hotel pojasniti, da bi rad delal, a da ne more radi bolezni, tedaj ga je dekan zmerjal še s hujšimi priimki. Njega, Pangeroa da je na to pograbila taka jesa, da ni nič več videl ne slišal in da še sedaj ne ve, kako da je prišel za škjarje. — O dekanku se govori, da je bil jako bogat in obenem precej skop. Pripoveduje se, da je dal na boben dva mala posestnika, ki sta mu bila dolžna neko relativno malo vsoto denarja. — Glede suma, da je morda Pangero tudi morilec tržaških kočijazev, smo iz popolnoma verodostojnega vira zvedeli, da je ta sum popolnoma neutemeljen in da je o neutemeljenosti tega suma prepričana tudi tržaška policija.

Gospodarski položaj v Kanadi je še vedno skrajno neugoden za priselneke brez premoženja in število odpuščenih avstrijskih delavcev naraslo od dne do dne. Izselnikom v Kanado proti velika nevarnost vsled sleparskih agentov, ki se kar po sili pridružujejo priselnikom na raznih kolodvorih zlasti v Montrealu ter jih vabijo h gradnji železnice. Kanadski časopisi javljajo slučaje, da so sleparski agentje na ta način zapeljali mnoge delavcev v silno zapuščene kraje, kjer so morali trdo delati in hlapčevati v vedni nevarnosti za svoje življenje. Zgodilo se je, da so se ti mučeniki naveličali opravljati suženjsko službo, a z orožjem v roki se jih je prišlo k temu. Vsled tega je kanadska vlada lani nastavila v Montrealu svojega posebnega uradnika, ki sprejema priselneke v svoje varstvo, da jih zasebni agentje preveč ne skupejo. Kar se tiče delavcev pri gradnji železnice, je treba pripomniti, da se jih res dokaj potrebuje, ali v zvezi temu njih položaj nikakor ni ugoden. Pred vsem se grade železnice preko divjih, pustih krajev; delavci so po več dni hoda od najbližnje gosposke in predani milosti in nemilosti breserčnih podjetnikov in brezvestnih priganjačev, ki izjemajo in izkoriščajo ubogega delavca, kakor in dokler se jim zljubi. Mnogo priselnikov se kar lahko miselno izroči agentu, ki mu sicer vse možno obljubi, nazadnje pa ničesar ne izpolni in povrh še zapelje svoje žrtev v popolnoma druge kraje in k drugemu delu, kakor je bilo prej dogovorjeno. Kdor se misli v Kanadi naseliti na lastni kmetiji, naj se nikar ne obrača na zasebne agente, ampak na priselitelne uradnike, ki mu bo rad preskrbel od države potrebni svet. Generalni konzulat v Montrealu pa daje drage volje vsa potrebna pojasnila. — Pri tem pa je treba vedeti, da je vstop na kanadsko ozemlje prepovedan: bebecem, epileptikom, mutcem, slepecem in dela nezmožnim osebam razen, če pridejo k svojem ali pa v družbi s svojimi sorodniki. Dalje ni dovoljeno vstopiti v Kanado osebam, ki imajo kako nalezljivo ali ostudno bolezen, ki so berači po poklicu, od katerih je pričakovati, da pridejo javni preskrbi na rame in onim priselnikom, ki imajo kak nečasten zločin za seboj. Vstop je zabranjen tudi osebam, ki se pečajo s prostitucijo ali jo pa podpirajo in pospešujejo. Vsakega priselnika zdravniško preiščejo in od vlade je odvisno, če temu ali onemu prepove priselitev zlasti, če se ne more izkazati z imetkom najmanj 125 kron. Vrhutega se mora vsak priselnik tudi izkazati z dovolilom kakakega kanadskega v Evropi poslujočega izseljvalnega agenta. Vsako orožje — razen navadnega noža za kruh — je prepovedano in se prestopki kamnujejo z izgonom iz dežele.

Rokovnjaki. Predsnočnim je policijski stražnik na Marije Teresije cesti nekaj nočnih skovirjev opozoril na nočni mir. Ko je zahteval slednjih njihova imena, ga je 27letni Fran Stefančič iz Renč dejansko napadel. Napovedali so mu tudi napačna imena. V tem trenutku prideta mimo dva trgovska sotrudnika in Stefančič ves razjarjen skoči vanje, vrže enega na tla in ga začne pretepavati. Ko je stražnik energično nastopil in Stefančiča aretoval, so drugi urnih korakov odnesli pete. — Včeraj popoldne je prišel v Čudnovo trgovino ključavničarski pomočnik Fran Kette in zahteval svojo uro, katero je bil

dal pred par dnevi v popravilo. Med tem ko so uro iskali, je začel tako razgrajati po trgovini, da ga je policajni stražnik le s težavo spravil v varnost. — Tudi nekega brivca je bila v gostilni v Ključavničarskih ulicah včepnila osa tako, da je začel brez vsakega povoda razgrajati in pobijati vrčke, s čimer je napravil gostilničarici 4 K 60 v škodo. S pomočjo policijskega stražnika so ga potem postavili pod kap.

Silni naval prošelj za oprostitev od orožne vaje. Zadnja leta se čudovito množe prošnje za oprostitev od orožne vaje domobranski rezervnih častnikov in kadetov, ki so v kakih državnih službi. Pri tem se večinoma navaja, da je prošelec v uradu nenadomestljiv in neobhodno potreben za redno poslovanje dotičnega urada oziroma oddelka. V podkreplilo se kaj rado dostavlja, da je urad že itak z delom preobložen, ker manjka tega ali onega uradnika, ki je na dopustu. Domobranksko ministrstvo torej opozarja merodajne kroge, da za to poskrbe, da bodo domobranski rezervni častniki in kadetje redno vršili svoje vojaške dolžnosti in pravočasno preskrbe za dobro vaje potrebno nadomestilo. V tem oziru bi morali biti ravno drž. uradniki sijaen vzgled drugim rezervnikom, ki niso v državni službi in tudi nimajo tako ugodnih vzrokov za oprostitev od orožne vaje. Sicer pa so orožne vaje živa potreba, ker se s tem pripravljajo rezervniki za svojo nalogo v resnem slučaju.

Dvorni naslov. Z dovoljenjem Nj. c. in kr. Apostolskega Veličanstva je dobil g. Julij Ulbrich, imetnik starorenominirane, 1884 ustanovljene tvornice za konjak Czuba Durozier & Co. v Budafoku naslov c. in kr. dvornega dobavitelja.

Kresovi. V torek zvečer se bodo žgali po celi Sloveniji, kakor druga leta, kresovi. Prireditelje teh opozarjamo, da se bodo kresovi smeli žgati le z oblastvenim dovoljenjem, katerega se mora že popreje izposlovati.

Poskusen samomor. Včeraj popoldne je na Poljanskem nasipu šla v Ljubljano 18letna Marija Vačkova. Ko so ji moči že pojemale, je skočil ponjo delavec Jožef Jaklič in jo privedel na breg.

Nesreče. Ko so včeraj na Trnovskem pristanu nakladali drva, je klepar Karel Dernovšek padel z voza in si pri tem zlomil desno roko pod komolcem. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. — V Vodmatu je neki mizarški mojster s kolesom podrl Marijo Lohkarjevo, katere si je pri padcu zlomila desno roko. Tudi to so prepeljali v deželno bolnišnico. — Včeraj popoldne je posestnikov sin Leopold Šušteršič po Dolenjski cesti s praznim vozom precej naglo vozil in pri tem z vozom zadel v cestni mejnik. Padel je z voza in sta šla čez njega zadnji dve kolesi. Poškodovan je bil precej, a se je vendar s svojim vozom odpeljal domov.

Pomota. Včeraj je prišla na trgu k posestnici Mariji Dolenčevi neka mestna ženska kupovat jajčka. Ko ji je Dolenčeva zmenjala bankovec za 10 K, je ta menda pomotoma vzela bankovec in drobiž ter odšla. Da navedena gospodinja ne bode imela kakih neprijetnosti, naj prinese bankovec na policijo.

Izgubljene in najdene reči. Marija Rantova, učiteljica, je izgubila bel košnat ženski pas, vreden 10 K. — Delavec Alojzija Vasič je izgubil črno denarnico z manjšo vsoto denarja. — Pavla Dernovškova je izgubila double verižico s tremi obeski. — Josipina Podlesnikova je izgubila srebrno žensko uro s kratko verižico. — Josipina Bartljeva je izgubila zavitek z različnimi reči, vreden 8 K. — Marija Bončarjeva je našla zapustnicio s korali. — Antonija Jevnikarjeva je našla zavitek z različnimi reči. — Andrej Korant, šolski učeneo, je našel zavitek kotonine in spodnje hlače.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljal iz Amerike 15 Slovencev, s posebnim vlakom pa čez 500 Ogrrov. 39 Hrvatov je šlo v Beljak, nazaj jih je pa prišlo 8.

Društvena godba ljubljanskega koncertuje danes zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Drobne novice.

— **60 let poslanec.** Starosta ogrskih poslancev 94letni Madaraš obhaja danes 60letnico, odkar je v parlamentu.

— **Belgarsko sebranje** je sklicano k izrednemu zasedanju na dan 28. t. m.

— **Vojni minister Zedimljenih držav Taft** je odstopil, da bo mogel razviti neovirano svojo agitacijo za predsedništvo.

— **Prebivalstvo Avstralije** šteje po najnovejši statistiki 4,197.037 duš

ter se je od lani pomnožilo za 77.566 duš.

— **Redbinska drama.** Na Dunaju je 27letna žena ključavničarja Wernerja streljala na svoja 3 in 4 leta stara sinova in nase, ker je mož grdo ravnal z njo. Vsi trije so smrtno ranjeni.

— **Dalmatinske udeležnike pri jubilejnom sprevedu** so na povratku v Splitu in v Kotoru izžvižgali in zasmehovali ter je prišlo do krvavih pretepev.

— **15 oseb je zadelo solnčarica** včeraj v Berlinu. Toplomer je kazal v senoi 34°.

— **137.000 kron je bilo po-neverjenih** pri posojilnici v Novem Jičinu.

Razne stvari.

* **Trpinčenje vojakov v nemški armadi.** Minole dni je bila kazenska obravnava proti celi vrsti gardnih podčastnikov, ki so na prav bestijalen način trpinčili vojsake. To je bivšemu artiljerijskemu polkovniku Gädkeju dalo povod, da je v „Berliner Tagblattu“ priobčil članek o tej stvari. Gädke, ki se je pod svoj članek podpisal pravi, da se v nobeni armadi na svetu vojaštvo tako žvinko surovo in sramotno ne trpinči, kakor v nemški armadi. Take bestijalnosti, take krutosti in sramotnosti so povsod drugod nemogoče. Primerijo se vsakovrstne surovosti in trpinčenja tudi drugod a na Nemškem so kar v navadi. Polkovnik Gädke pravi, da se v nemški armadi ne vzgajajo vojsaki, marveč „verprügelte Hunde“ in zahteva, naj se za take predpostavljence, ki vojsake trpinčijo, uvede kazni s palico. Če mož, ki je v vojaški službi osivel, imenuje nemške vojsake „verprügelte Hunde“ in zahteva, da naj se podčastnike s palico uči človeškega čuta, potem si je lahko misliti, kake razmere morajo vdati v nemški armadi, da nemška kultura rodi čudne sadove.

* **Boj proti napitninam** so začeli Angleži v Londonu z vso odločnostjo. Razvada je naravnost nezonsna, a zanesli so jo Američani, ki prihajajo vsako poletje v trumah na Angleško ter se povsod kažejo preuranjeno radodarne. Na ta način so napitnine poskočile na 20%. Gost, ki zapravi 4—5 mark ter ne da eno marko napitnine, se smatra za umazano ali reveža. Kadar gost zapušča prenočišče v hotelu, pričakajo ga na hodniku vsi uslužbeni: eden mu prinese palico, drugi klobuk, tretji kovček itd. In vsi že drže pripravljeno roko za napitnino. Sicer pa se je ta nadležna razvada že razširila povsod po Evropi, kamor zahajajo tujci.

* **Inozemski humor.** Dve dami, ki sta si bili popolnoma tuji, sta se sešli pri nekem gostovanju. Kakor so že ženske medsebojno brž zaupljive in zgovorne, se je prva kmalu odkrito izpovedala: „Ne vem, kaj je z onim velikim plavalasim gospodom tamle. Pred kratkim še je kometiral ter bil tako prijazen z menoj, a sedaj me niti ne pogleda več.“ — „Morda je videl mene priti“, je odgovorila druga dama. „To je namreč mogoč.“ — Umetnik je razkazoval novo sliko: „To je najboljša, kar sem ustvaril v svojem življenju.“ Kritiki: „No, zaradi tega vam še ni treba izgubiti poguma.“ — Gospodična Jackson: „Jutri obhajam svoj 22. rojstni dan.“ — Gospodična na Jicson: „Jaz tudi.“ Gdč. Jackson: „Toda jaz ga obhajam šele prvič.“ — Nališana dama je prišla k zlatarju ter si dala pokazati srebrno namizno orodje. Prodajalec ji je predložil velike skatle najnovejšega blaga, toda dama se je namrdnila: „Ali nimate ničesar novejšega?“ Trgovec je prinesel drugo kaseto ter rekel: „Kakor vidite, gre na teh predmetih rob ob kraju, po sredi pa je centrum.“ Dama: „Da, to je moderno, secesionistično, tole kupim.“

* **Kako deluje hrana na duševno razpoloženje.** Nedavno je bil v Parizu kongres patologov. Neki učenjak je pri tej priliki razlagal psihološko učinkovanje raznih jedil. Sodnikom, časnikačem in poslancem je priporočal jesti mnogo krompirja, ker postanejo na ta način hladnokrvni. Krompir je potemtakem priporočati vsakemu opozicijonalcu. Kole-raba je dobro sredstvo proti jezljivosti. Trajno uživanje kole-rabe ozdravi ljubosumnost in maščevalnost. Kole-rabo je tedaj priporočati ženskam, ki se bore za prvenstvo. Ob velikih porcijah repe si more žena privoščiti par — domačih prijateljev. Loboda daje baje ognjevitost, odločnost in inicijativo. Zelena grah je škodljiv, ker povzroča razuzdanost, zato so baje ženske tako koketne, ker jedo rade grah. Odkar je ta škodljivost znana, bo konzum zelenega graha brezdvomno poskočil. Tudi karfiola je škodljiva, ker povzroča topost in idijotizem. Najbolj priporočata ta učenjak beli grah, ki množi mozeg, osvežuje živce in vzbujata inteligenco. Nam pa se zdi, da je ta gospod zametaval beli grah ter jedel preveč karfiola.

* **Prekhan lepev.** V Parizu je srečal elegantno obleđen gospod dva 10letna dečka ter ju vprašal, ali znata dobro teči. Ko sta mu dečka to priredila, pokaže jima svetlo krono ter jima reče, da jo dobi tisti, ki prvi priteče na konec dolge ulice. Na po-
večje sta dečka stekla, v tistem trenotku pa je gospod pritisnil na okna slatarjeve izloge, pograbil v naglici najdragocenejšo zlatino ter zginit v sosednjo hišo. Zlatar in njegovi pomočniki so pritekli na ulico ter zagledali bežati oba dečka. Prepričani so bili, da sta ta dva tatova ter se spustili za njimi. Med tem je jo tat srečno popihal.

* **Mačka doji miško.** V Duevillu blizu Vičence ima neki posestnik lepo lisasto mačko, ki ima štiri mladiče, a kot peti sosa ž njimi — miška. Stara mačka ima miško ravno tako rada kakor mačice ter jo liže in se igra ž njo. Tudi mlade mačke se z miško igrajo kakor s svojo sorojstnico. To nenaravno čudo je privabilo toliko gledalcev, da je posestnik napravil šotor za mačke in miško, kjer jih je videti to nenavadno družbo proti vstopnini 10 centizimov.

* **Tudi poklonstvena slavnost.** „Arbeiter Zeitung“ poroča: „Na vseh tiskovnih ob Ringu se blesti že nekaj dni sledeči lepak v lepih modernih in zato nečitljivih črkah: „V okvirju jubilejnih slavnosti jubilejna razstava za pse vseh pasem 21., 22., 27. in 28. junija. Protektor: Nj. c. in kr. visokost nadvojvoda Karel Frano Jožef.“ — K temu pripominja imenovani list: „Prav srečna misel, da pušče tudi pse k patrijičični slavnostim. Ali se ni bilo bati, da bodo psi, brez smisla za skupnost, stremili po separadni razstavi.“ Vendar se je posrečilo neumornemu odboru za cesarske poklonstvene slavnosti prikloniti pse „v okvir jubilejnih slavnosti.“

Književnost.

— **Vida Jerajeva: Pesmi.** Založil L. Schwentner v Ljubljani. Cena 1 krana 60 vin., vez. 2 K 60 v, s pošto 10 v več. Vida Jerajeva spada med najbolj talentirane slovenske pesnice. V pričujoči knjižici je zbrala 65 pesmic. Vse so lirске in se odlikujejo po pravi pesniški dikciji in lepi tehniki. „Pesmi“ so vredne toploga priporočila.

— **Stara devica.** Povest. Spisal K. Oblak. V Ljubljani. Založila „Narodna knjigarna“. Cena 60 vin., s pošto 70 vin. Ta v svoji preprostosti tako ljubezniva in presrečna povest iz življenja je izšla pred kratkim v podlistku „Slov. Naroda“. Občinstvo jo je čitalo z največjim zanimanjem, kar je pač najbolje priporočilo.

— **„Slovenski Trgovski Vestnik“** ima v št. 6. naslednjo vsebino: 1. Slovenski trgovski kongres v Pragi. 2. Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko. 3. Zgodovina trgovine. 4. Najvažnejše določbe o pristojbinah (kolkih in procentah). 5. Slovensko trgovsko društvo v Celju. 6. Raznoterosti: Jubilejna razstava v Pragi. — Poljski trgovci na slovanskem kongresu v Pragi. — O vprašanju znižanja sladkornega davka. — Lepi uspehi industrije železine v Avstriji. — Adjustiranje pošiljatev carine prostih vzorcev. Kartel usnjarev v Avstro-Ogrski. — Državno društvo avstrijskih bančnih in hranilničnih uradnikov. — Otvoritev novih železniških prog leta 1907. — Češka industrijska banka. 7. Društvene vesti.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v „Narodni knjigarni“ na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila.

Izraz simpatij ljubljanskim žurnalistom.

Dunaj, 20. junija. Parlamentarni časnikarski poročevalci so poslali ljubljanskim časnikarjem brzojavko, v kateri jim izražajo svoje simpatije v borbi napram nedostojnemu postopanju s strani predsedstva kranjskega dež. zbora proti tolnačnem javnega mnenja.

Dunaj, 20. junija. Svojim kolegom v delu v deželnem zboru kranjskem izražamo svoje najsrčnejše simpatije v borbi za častno in vredno obveščanje deželnega zbora s tolnačmi javnega mnenja in jim želimo popolnega uspeha. Starešinstvo časnikarjev v dunajskem parlamentu. Kolmer, Ruenz, Nwoick, Penizek, Polatschek, Prummiller, Singer, Schreiber in Wiberl.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 20. junija. Zbornica je glasovala o predlogu posl. Choea, naj se otvori debata v odgovoru naučnega ministra na interpelacijo v cesarjevem, baje proti rektorjem naperje-

nem govoru. Predlog je bil odklonjen. Posl. Grafenauer in tovariši so interpelirali pravosodnega ministra radi sodnih imenovanj na Koroškem. Nato se je nadaljevala debata o proračunu. Prihodnja seja bo v ponedeljek.

Dunaj, 20. junija. V torek bodo govorili generalni govorniki in tisti poslanci, ki so se zglasili za fakične popravke. Teh je 40. Sodi se, da bo v sredo mogoče odrediti glasovanje o proračunu.

Imenovanje prof. Wahrunda.

Dunaj, 20. junija. Uradna »Wiener Zeitung« priobčuje imenovanje prof. Wahrunda za rednega profesorja cerkvenega prava extra statum na nemškem vseučilišču v Pragi.

Inomost, 20. junija. Prof. Wahr-
mund je odpotoval v Tobelbach v kopalisce.

Konec stavke na vseučilišču.

Dunaj, 20. junija. Dijaštvo bo najbrže v ponedeljek prenehalo s stavko. Preje pa se obrne na Wahr-
munda z vprašanjem, če je on zadovoljen s svojim imenovanjem v Prago.

Gradec, 20. junija. Rektor je izdal razglas, da se predavanja prične v torek. V proglasu izraža nado, da se bodo predavanja mogla nemoteno vršiti.

Fallieres na Ruskem.

Petrograd, 20. junija. Predsednik francoske republike pride na Rusko meseca julija. Sestane se s carjem najbrže tudi v Revalu. Fallieres bo spremljal na potovanju minister zunanjih del Pichou. Predsednik se bo vozil na krovu križarke »Leon Gambetta«.

Kresna veselica
se vrši 2168-1
v torek, dne 23. junija t. l.
na dirkališču.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 19. junija 1908.

Naložbeni papirji.	Dunaj	Blago
4 1/2 % majska renta	97.20	97.47
4 1/2 % srebrna renta	99.40	99.60
4 1/2 % avstr. kronska renta	97.40	97.60
4 1/2 % zлата	116.50	116.70
4 1/2 % ogrska kronska renta	93.15	93.35
4 1/2 % zлата	111.15	111.35
4 1/2 % posojilo dež. Kranjske	97.50	98.50
4 1/2 % posojilo mesta Spiljet	100.10	101.10
4 1/2 % posojilo mesta Zadar	99.20	100.20
4 1/2 % bos.-herc. železniško	98.80	99.75
4 1/2 % posojilo 1902	97.95	98.25
4 1/2 % češka dež. banka k. o.	97.95	98.35
4 1/2 % z. o.	98.70	99.70
4 1/2 % zast. pisma gal. dež.	98.70	99.70
4 1/2 % hipotekne banke	98.70	99.70
4 1/2 % pešt. kom. k. o. z	104.50	105.50
4 1/2 % pr.	98.60	99.50
4 1/2 % zast. pisma lunerst.	98.25	99.25
4 1/2 % zast. pisma ogr. centr.	98.50	99.50
4 1/2 % z. pis. ogr. hip. ban.	98.50	99.50
4 1/2 % obl. ogr. lokalnih železn. k. dr.	98.50	99.50
4 1/2 % obl. češke ind. banke	99.75	100.75
4 1/2 % prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.90	100.90
4 1/2 % prior. dolenskih želez.	98.20	99.20
3 1/2 % prior. juž. želez. kup. 1/4 %	287.50	289.50
4 1/2 % avstr. pos. za želez. p. o.	98.90	99.90

Srečke.	150.15	154.15
Srečke od l. 1860 1/2	261.50	265.50
„ od l. 1864	145.50	149.50
„ tizske	271.50	277.50
„ zem. kred. l. emisije	261.50	267.50
„ II.	249.25	255.25
„ ogrske hip. banke	103.60	109.60
„ srbske a. frs. 100—	185.75	186.75
„ turške	20.25	22.25
Basilika	471.50	481.50
Kreditne	108.50	118.50
Inomoške	111.50	121.50
Krakovske	61.25	67.25
Ljubljanske	50.10	54.50
Avstr. rdeč. križa	26.25	28.25
Ogr.	67.50	71.50
Rudolfove	187.25	188.25
Salsburške	498.50	508.50
Dunajske kom.	129.25	130.25

Delnice.	129.25	130.25
Južne železnice	696.50	697.50
Državne železnice	1741.50	1751.50
Avstr.-ogrške bančne deln.	622.50	623.50
Avstr. kreditne banke	740.50	741.50
Ogrske	238.50	239.50
Živnostenske	712.50	713.50
Premogokop v Mostu (Brux)	651.50	652.50
Alpske montan	2642.50	2652.50
Prške želez. ind. dr.	552.50	553.50
Rima-Murányi	272.50	273.50
Trboveljske prem. družbe	531.50	532.50
Avstr. orožne tovr. družbe	169.50	170.50
Češke sladkorne družbe	11.36	11.39

Valute.	11.36	11.39
C. kr. ceklin	19.11	19.13
20 franki	23.53	23.57
20 marke	23.96	24.00
Sovereigns	117.57	117.77
Marke	95.50	95.70
Laski bankovci	2.51	2.52
Rubliji	4.80	5.00
Dolarji	11.36	11.39

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. G. Konrad, Fink, učitelj v Velikih Laščah 3 K, katere so nabrali njegovi učenci III. razreda 1. oddelka za svoje obneje sošolce. Kako lepo in posnemajno vredno, da se naša deca spominja svojih zatiranih bratcev in sestric. Dokler bodo tudi ona sama sebi pomagala, sme slovenski narod s ponosom in brez bojazni zreti v bodočnost. Naj bi ta slučaj našel veliko »malih posnemalcev«. Živela velikaška deca III. razreda. — Na veselici St. Peterske družbene podružnice prodan »puserl« za 1 K in piškot za 20 h, skupaj 120 K. — Najbolj »zleht« človek na »Slavčevici« veselici na Koslerjevem vrtu 90 h. — G. J. Kogej, c. kr. notar v Ložu 270 K, katere je nabrala v veselici družbi pri g. Perušku v Podcerkvi g. Mara Semen. — Skupaj 780 K. — Srčna hvala! — Živeli!

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 306, Srednji srečni tlak 756.9 mm.

Junija	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
19.	9. zv.	733.5	21.2	slab jug	jasno
20.	7. zj.	781.6	18.1	sr. jzhod	del. obl.
	2. pop.	730.0	29.0		

Srednja večerajšnja temperatura 22.1°, norm. 18.2°. Padavina v 24 urah 0.0°.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 20. junija 1908.

Termin

Pšenica za oktober	za 50 kg K 11.50
Rž za oktober	za 50 kg K 9.46
Koruza za julij	za 50 kg K 7.01
Oves za oktober	za 50 kg K 8.33

Efektiv.

5—10 vin. ceneje.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 11. junija: Viktor Petrič, pilarjev sin. 2 leti. Strelške ulice 15.
Dne 13. junija: Martin Ehrlich, strojevodja v p. 49 let. Metelkove ulice 3. — Mihael Šveler, kovač. 70 let. Radeckega cesta 2.
Dne 14. junija: Marija Japelj, delavka. 72 let. Cesta v Mestni log 15.
Dne 15. junija: Ervin Medica, blagajnikov sin. 5 let. Levstikove ulice 13. — Vida Lotchnig, učenka. 12 in pol leta. Škofje ulice 15. — Fran Piškur, posestnik. 98 let. Florjanske ulice 19. — Ana Garbaj, delavčeva hči. 11 dni. Stara pot 4.
Dne 17. junija: Pavla Brufach, umetna vezilja. 29 let. Rimska cesta 16. — Ana Koprivec, sirota. 10 let. Poljanske cesta 28. — Alojzij Koprivnikar, strojnik. 24 let. Sv. Petra nasip 67.
Dne 18. junija: Avgustina Sluga, zasebnega urad. hči. 6 ur. Bohoričeve ulice 14. — Marijana Potočnik, pomožna usmiljenka. 43 let. Radeckega cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 10. junija: Jera Jaklič, pos. žena. 39 l.
Dne 13. junija: Alojzija Kanceler, sprev. hči.
Dne 14. junija: Ana Jereb, kajzar. hči. 16 l.
Dne 15. junija: Blaž Zorman, delavec. 44 l.
Dne 16. junija: Marija Keber, hišnica. 40 l.
Dne 18. junija: Josip Fajdiga, les. trg. 50 l.

Poslano.*

List „Zarja“ je v štev. 21. z dne 18. maja je napadal ljudske knjižnice, ustanovljene od podpisanega društva. Na ta napad smo odgovorili s poslanim v „Edinosti“ dne 29. maja. V odgovor na to poslano je priobčila „Zarja“ v št. 23. izjavo g. dekana Slavca, s katero bi bili mi smatrali zadevo kot za javnost končano.

To priliko pa je porabila „Zarja“, da je nastopila s lažnimi in sumničnim protij članom našega društva, vsled česar smo primorani informirati javnost o dejstvih.

G. Čenčič, odgovorni urednik „Zarje“, laže, ko trdi, da je dne 27. maja pričakoval naša odposlanca v uradu hranilnice in posojilnice pri Sv. Ivanu od 2 1/2—7 ure zvečer, a da dotičnih ni bilo. Dejstvo je, da sta bila odposlanca ob 3 1/2 popoldne v svetoivanski hranilnici in posojilnici, kjer g. Čenčiča ni bilo, pač pa je dognano, da je bil ob istem času pri kaplanu g. Čoku.

G. Čenčič laže, ko trdi, da ni njegova krivda, da ga naša odposlanca nista našla. Dejstvo je, da sta prišla vedno oni čas, ko se jima je reklo, da ga dobita. To lahko dokažemo s pričami.

List „Zarja“ hoče dalje škodovati našemu društvu s sumničanjem. Priporočuje namreč, da je bila v času, ko sta naša odposlanca posečala njeno uredništvo, rastrgana tabla uredništva na vratih. Pravi sicer, da si ne more misliti, da bi bili smožni takega dejanja akademično izobraženi ljudje, vendarje svrača tak sum nanje, in pričakuje častne izjave dotičnikov, da tega nista storila, katero izjavo naj bi poslala na „Zarjo“. To neosnovano sumničanje moramo najodločneje zavrniti v imenu naše akademične časti, izjavljamo pa, da nam ni „Zarja“ kompetenten forum glede častnih izjav.

Zaključujemo z izjavo, da ne smatramo vredno izgube časa polemizirati še nadalje s „Zarjo“.

Za akad. fer. dr. „Balkan“

M. Jerič, t.š. tajnik. M. Šušl, t.š. predsednik. Trst, dne 11. junija 1908.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

FRANC JOŽEFOVA GRENKA VODA

Mnogostranska poraba. Gotovo ni do našega zdravlja, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo“ francosko kopalje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže s njim, kadar koga urga, kakor to zdravlilo vpliva na mišice in živce (krepi in je satorje dobro, da se priliva kopaljem. Stoklenica K 1.90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravlilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi sahtevati je izrečno MOLL-ov preparat, sanamovan s varnostno namko in podpisom. 6 85-8

Najboljša pitna voda

kadar preči nevarnost, epidemije, je v takih slučajih čisto skušena, od medicinskih avtoritet vedno priporočevana.

GISSHÜBLER
naravno alkalizirana kiselina

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenska ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača. 129-1

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Proti zobobolu in gnilobi zob

Izborne deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetne sapa iz ust. 1 steklenica s navodom 1 K.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo soper zobobol, odstranjuje neprijetno sapa iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melusine ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvalno vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1906.

Dož. lekarna Mil. Leustoka v Ljubljani; Resljova cesta št. 1 poleg novogradskega Fran Jožetovega žub. mostu. 25 25

Poslano.

== Mislite na ==
mnihovograške
== čevlje ==

395-12 od glid.

moški na trakove najfin. Izdelani 6'90
damski na trakove najfin. Izdelani 5'75
damski nizki pariški najf. Izdelani 3'90

Tvornica jamečl za vsak par.
Popravljanja točno in cenó.
HENRIK KENDA
založba c. kr. priv. čevljarске
tvornice mnihovograške.

+
2186
Tužnim srcem naznanjam v imenu svojih n doraslih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je moj ljubljani soprog oziroma oče, brat, stric in svak, gospod
Jernej Tavčar,
posestnik in gostilničar na Logu
včeraj ob 4. uri popoldne po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb predragega rajnika bude v nedeljo ob 5 1/2 uri popoldne iz deželne bolnice k Sv. Križu.
V Ljubljani, 20. junija 1908.
Františka Tavčar.
Mesto vsakega posebnega obvestila.

Zahvala.

Za dokaze sočutja povodom smrti moje ljube matere, gospe

Terezije Prelovšek

in za mnogoštevilno spremstvo na zadnji poti izrekan sorodnikom, prijateljem in znancom svojo najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, 20. junija 1908.

Matko Prelovšek.

Svobodomiselnih
Slovenci in Slovenke,
prispevajte za
Trubarjev spomenik.

Dobri

slikarski pomočniki

: se sprejmejo takoj.:

Kje, pove upravištvu „Slovenskega Naroda“. 2175-1

Zidarji

izurjeni v zidanju z betonom in podajalci (Handlanger) se sprejmejo takoj ob dobri plači. 2184

Oglasiti se je jutri, 21. t. m. dopoldne od 10.—12. ure v tehn. pisarni inženirja Konrada Lachnika, Beethovenove ulice 4, Ljubljana.

Dveletni

srnjak in srna z mladičem

doma zrejeni, se prodajo po ugodni ceni pri M. Lavrenčiču v Spodnji Šiški. 2187-1

Hiša

z vrtom v Velikih čolnarskih ulicah št. 5 se iz proste roke prodaja. Več pove lastnik Pod Tarnom št. 5 v Ljubljani. 2188-1

Št. 715/m. š. sv. 2189 1

Razpis službe.

Prodajalka

2042 3

za trgovino za usnje se išče. Samo take, ki so praktične, naj se ponudijo in pošljejo prepise izpričeval na Viktorja Badi, Maribor, Glavni trg.

Destilacija žganja

v zvezi z izdelovanjem nealkoholnih osvežilnih pijač, se z najboljšim uspehom lahko takoj začne; za oblatveno dovoljenje za izdelovanje in prodajanje se jamči in temeljita manipulacija na licu mesta se uredi po skusenem strokovnjaku in se dajo primerne informacije zaradi hitre prodaje. Kdor se zanima, naj pošlje ponudbo pod šifro „Erste Fabrika-firma 68882“ na naslov: M. Dukes-Nachl. na Dunaju 1/1, Wollzeile 9. 1472-9

Popolnoma zastonj!!

5000 ur z veržicami.

Povodom cesarskega jubileja in zaradi reklame za naše novo izdelane jubilejske ure z razširjanjem ilustriranega kataloga, dobi lahko vsakdo tako veličino novo srebrno remon-tarko na sidro z oklošno veržico zastonj. — Pošljite torej svoj naslov in pridenite mu eno krono (tudi v pisemskih znamkah) za poštino in stroške na Uhren-Exporthaus „Famos“ na Dunaju, XVI/2 poštni predal 148. Po povzetju stane K 170. 1933-4

Posestvo napredaj!

na Glincah, občina Vič, tik ob gozdu, hiša z mnogo senčnatimi prostori, tekoča voda, 2 steklena cvetličnjaka, različne šupe, prostor za tenis, zemljišča za okoli 9 oralov, za privatne in gostilničarje pripravno, primerno tudi za parceliranje! 2070-4

Več v Igriških ulicah šte. 3 v Ljubljani.

Prva goriška vinska klet

Ljubljana, Stari trg št. 13.

Da zamoremo ustreči želji p. n. odje-malcev nabavili smo osebno še različna vina samo prve vrste, za kojih pristnost se po-polnoma jamči, ter zagotavljamo vedno točno in vestno postrežbo.

285-28 Cene vin:

Isabela črno	liter	28 kr.
Turlansko črno	"	32 kr.
Feran istrski črn	"	36 kr.
Refoško istrski črn	"	40 kr.
Modra frankinja	"	44 kr.
Cviček najfinejši	"	44 kr.
Burgundec	"	48 kr.
Teran kraški	"	60 kr.
Vipavsko belo	"	32 kr.
Istrsko belo	"	32 kr.
Goriško rumeno	"	36 kr.
Rebula prve vrste	"	40 kr.
Rizling goriški	"	52 kr.
Muskatelec	"	60 kr.
Pelinkovec (Wermouth)	"	80 kr.

Inomoška trgovska akademija.

a) Komercialni strokovni tečaj za srednješolske abituriente (abiturijentovski tečaj). Vpisovanje dne 5. oktobra, kolegnina 100 kron za se-mester. Sprejem je omejen na najmanj 12 in največ 24 slušateljev.

b) Trgovska akademija (obsto-ječa iz 4 razredov in enega priprav-ljalnega tečaja) Vpisovanje 16. sep-tembra. Šolnina 60 K za semester.

c) Trgovska šola za deklice (dvorazredna). Vpisovanja 16. sep-tembra; šolnina 25 K četrtletno.

2022-2 Ravnateljstvo inomoške trgovske akademije.

Med počitnicami se lahko govori ob torkih in petkih od 9. do 11. dopoldne.

Kraljevstvo Saško
Technikum Mittweida.
Ravnateljstvo: prof. A. Holzt.
Višje tehniško učilišče za elektrotehniko in strojno tehniko.
Elektrotehniški in strojni labora-toriji. 689 6
36. šolsko leto: 3610 gojencev.
Tvorniške učne delavnice.
Programi itd. pošilja brezplačno tajništvo.

2 kovaška pomočnika

za sekirarsko obrt se sprejmeta takoj v trajno delo. Plača po dogovoru.

Franc Pintar, kovač orodja. Moste, pošta Kirovnica, Gorenjske. 2099-4

hišna

ki zna šivati, želi se tudi znanje nem-ščine. Pojde z gospodo na letovišče.

Naslov pove uprav. „Slovenskega Naroda“. 2119-2

V trgovini z mešanim blagom na deželi na živahnem prometnem kraju, se sprejmeta takoj pod ugodnimi pogoji

deklica

kot trgovska vajenka. 2043-3
Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“.

Hiša naprodaj.

V Rožni dolini pri Ljubljani št. 147 se iz proste roke prodaja hiša z velikim in lepo urejenim vrtom. Poizve se na licu mesta. 2066 3

Hiša v zdravilišču

Bled na Kranjskem z restavratorijo

s koncesijo, poleg železniške postaje, naj-boljše obiskovana, s trafiko, izdatno prodajo vina, piva in špirituoza, s 5 sobami za tuje, velikim salonom z veliko verando, 2 kletmi, ledenico, hlevom, gostilniškim vrtom, zelenjadnim vrtom, acetylenko lučjo, popol-noma opravljen in v najboljšem stanju se takoj prodaja. Več pove Klarmann, restavrator na Bledu.

Dva izurjena ključavničarska pomočnika

se sprejmeta proti dobri plači pri Ivanu Trillerju na Bledu za Go-renjskem. 2140-2

Od c. kr. deželnega šolskega sveta koncesijonirana

Izobraževalna šola in : dekliski penzionat :

Kristina Jeanowits, Dunaj, VIII, Pfeilgasse 5 (vhod Lerchengasse). Vestno vzgajanje in izobraževanje. Velik vrt. Udobna ureditev. Izborne reference. 2017-3

„Superior“

proti vremenu vztrajna mrzlo-vo-dena barva, najboljše in najcenejše nadomestilo oljnate barve, katere se ne da oprati ter se radi tega za fa-sadno, kakor tudi za notranje barvilo jako priporoča. 1859-9

Zaloga v veliki, kakor tudi mall prodaji za Kranjsko pri Rob. Smielowski mestni stavbnik

Ljubljana, Rimska cesta šte. 16. Obenem so tukaj na razpolago barveni poskusi, kateri se lahko ogledajo.

Prva borovelska tvornica orožja
Peter Wernig
c. in kr. dvorni dobavitelj družba z omejeno zavezo
Borovlje na Koroškem priporoča 835-15
lovške puške vseh sistemov, priznane izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom.
Cenovniki zastoj in poštnine prosto.

SOBA

se išče za avgustov termin. Ponudbe pod „avgust“ na uprav. „Slov. Naroda“. 2148-2

2 krojaška pomočnika

sprejmeta takoj Ivan Kovič, Zalo-ška cesta šte. 54. (Nevi Vodmat) v Ljubljani. 2105-3

Lepe stavbne parcele

pred delavskimi hišami na Dunajski cesti in na Glincah se naprodaj.

Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani. 1461-15

Krasno
BLUZE 49
največja izbira v svetu in drugem modnem blagu tudi po meri. Vsekovrstna krila, perilo
In otročje obleke
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Käthe voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v do-sego čarobnih prsi. Käthe voda za prsi se rabi samo znanje. Zajamčeno neškod-ljivo. Steklenice po 3, 5 in 8 kron poštnine prosto. Diskretno pošilja po po-zvetju 2316-50
Käthe Menzel na Dunaju XVIII Schulgasse 3, I. nadst. 11.

Ključavničarstvo

Ign. Fasching-a vdova Poljanski nasip šte. 8. Reichova hiša.

Izvrstno in solidno delo. Cene zmernne. Popravila se točno izvršujejo.

Opozori se

pri nakupu blaga za moške in ženske obleke

na blizu 40 let obstoječo trdiko

R. MIKLAUC

Ljubljana 25

Stritarjeve (Spitalske) ulice šte. 5.

Na zahtevo se dopušča vzorci.

Seydlin
Najbolje za zobe.

Pristen dobri brinjevec

se dobi pri 809 13
L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

Sive koroške kose

izdeluje tovarna za kose

Karel Zeilinger

v Himmelbergu

iz najboljšega koroškega litega jekla v poljubni obliki in množini. 1342-19

Cene in vzorci kos se pošiljajo na zahtevanje franko.

Prva kr. tvornica klavirjev

Ljubljana

Mišerjeve ulice 5 Blizu Gradšča

Rudolf A. Warbinek

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samo-igralne

za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.

Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706 25

Največja tvornica na jugu Avstrije.

SUKNA

In modno 1047-26
blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorci franko.

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ki ga pripravljajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah s odličnim uspehom uporablja prot vsake vrste izpuščajem

slasti proti kroničnim tistim in parasi. Ispuščajem, dalje proti rdečici na nosu, ošablinam, potenju nog, luskam na glavi in v bradi. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotranova in se izkaže bi stvno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nabujajo v trgovini.

Pri poštenih boleznih rabite jako uspešno Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.

Kot blagše kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,

proti izpuščajem na polti, in glavi pri otzpoih, kakor tudi kot nadkritivno kozmetično milo za umivanje te. Popanje za vsakodnevno rabi ali

Bergerjevo glicerinsko-kotranovo milo, v katerem je 50 odst. glicerina in ki je parfumirano. Kot odlično sredstvo na glavo se rabi dalje s izvrstnim uspehom

Bergerjevo boraksovo milo in skor proti ogreem, ogorenju, pogam mo mojem in drugim neprijetnim bole.

Ozna komadu vsake vrste s navedilom o uporabi 70 v.

Zahtevajte po lekarnah in zdravniških trgovinah vključno Bergerjevo kotranovo milo in paste na poleg vsakega varstveno znamko in na polegstoječi firmi podpis G. Heil & Co.

na vsaki etiketi. Odlikovana s šestimi diplomami na Parizu 1889 in s štiri svedenji na svetovni razstavi v Parizu 1900.

Vse druge milo, in higien. mila namre Berger se nabijajo v navodilu, ki se prida vsakemu milu. Naprodaj v vseh lekarnah in zdravniških trgovinah.

Na dohelo: O. Heil & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8 v Ljubljani se dohva v lekarnah Milan Leustek, M. Mandetechler, J. Mayr, G. Fieceli, U. pl. Trakčev in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 1184-12

Lepo arendirano posestvo

Z dobro Idočo gostilno na Slov. Koroškem, blizu železniške postaje, ob križišču več cest, dober kraj za trgovino, z lepo hišo, gospo-darskim poslopjem, njivami, travniki iz z gozdom se prodaja zaradi prese-litve za 18.000 kron. 2127-2

Več pove g. dr. Ferd. Müller, odvetnik v Celovcu

V najem se odda

prostorna klet

v Sp. Šiški za avgustov termin. Klet je pripravna za kakega vinskega tr-govca ali tudi za kako zalogo oz. skladišče.

Natančneje se poizve pri Valentin Gregorc v Mengšu. 2025-3

Lepa hiša

ob glavni cesti v Sp. Šiški se cenó prodaja. Ima 6 stanovanj, vsako sta-novanje s kabinetno sobo, kuhinjo, lepo kletjo in vrtom. — Poizve se pri I. Bugeniggu, Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5. 2143-2

Francovi vari. MUDr. Emil Oliva

em. asistent češke ginekološke klini-ke prof. Rubeska in zdravnik klini-ke za ženske bolezni in masažo v Berolinu in Stockholm, klinike za srčne bolezni prof. Hucharda v Parizu

ordinira kakor prejšnja leta v hotelu „Stadt Leipzig“.

Informacije z obratno pošto, ev. se preskrbi stanovanje.

1753-4

Prostovoljna prodaja! Posestvo

Lorenca Bogner v Nemški vasi pri Krškem, katero obsega hišo, go-spodarska poslopja, vrt, vino-grade, njive, travnike in gozde se bode 2009-3

v četrtek, po kresu, dne 25. junija t. l. ob 9. dopoldne na licu mesta

prodajale skupno ali po kosih, ravno tako tudi premitine. Plačilni pogoji ugodni. V hiši se izvršujejo gostilna, žganjarija in prodaja tobaka.

se bode 2009-3

ob 9. dopoldne na licu mesta prodajale skupno ali po kosih, ravno tako tudi premitine. Plačilni pogoji ugodni. V hiši se izvršujejo gostilna, žganjarija in prodaja tobaka.

Mlad mož

samec, 25-26 let star, izučen v knjigovod-stvu (navadno, dvostruko in ameriansko knjigovodstvo), korespondence v slovenskem in nemškem jeziku, nemške stenografije (Stolze-Schrey), pisave na stroj in znanje v menicah

išče temu primerne službe, najrajši kot oskrbnik.

Cenjene ponudbe pod šifro F. S. Za-gorje ob Savi, Loke. 2135-2

Razprodaj 200 oralov rodovitnega

zemljišča

na enega ali več kupcev; vsakemu kolikor želi za ceno oral po 310 gld. (1600 □ sežnjev). — Plačilni pogoji: na vsak kupljeni oral 20 gld. are, 80 gld. pri pogodbi, 60 gld. do pol leta, za 150 gld. čakam samo, če se obre-stuje, 10 let. 2128-3

Ponudbe na vlastelinstvo Pogan-čec, pošta Vrbovec, Hrvatsko.

U najem se da

s 1 avgustom t. l. popolnoma pre-zidani, moderno urejeni

hotel Avstrija

s prostornimi gospodarskimi poslopji za voznike, vrtom za goste itd. v Slovenski Bistrici. Živahen promet je zajamčen po njegovi ugodni legi na glavnem trgu, kjer se že od nekdaj izvršuje najbolje obiskana gostilna in se bo dodatno zvikal vsled nove železnice, katere se otvori v jeseni t. l. in bo zvežala mesto s slovenjebistriško postajo južne železnice. 2114-4

Natančnejši pogoji se izvedo pri posejalci v Slovenski Bistrici.

Iščem 2 spretna 2163
krojaška pomočnika
za večje in malo delo. Plačilo od kosa.
— Juri Omejo, krojaški mojster,
Gorenja vas nad Škofjo Loko.

Sprejmejo se takoj izurjene 2153 2
šivilje
pri Angeli Stich, Škofje ulice 11.

Odgojiteljica
k otrokom se išče za na deželo.
Ponudbe pod „odgojiteljica“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 2179

Ceno češko
posteljno perje!
5 kg novega skubljenega
K 12—, belega, jako mehkega skub-
ljenega K 18—, K 24—, snežno be-
lega, mehkega, skubljenega K 30—,
K 36—. Pošilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pri Plznu na Češkem. 2173 1

Za poletno sezono se odda
2 sobi
Peter Šmid 2182—1
v Se'cah nad Škofjo Loko.

Majhna gostilna
v slovenskem delu Koroške ob drž.
cesti, blizu železniške postaje, je na-
prodaj zaradi družinskih razmer.
Vprašanja na upravništvo „Slo-
venskega Naroda“. 2172—1

Trgovski prostori
z opravo za trgovino z mešanim blagom
se oddajo za daljšo dobo takoj v
najem. Trgovina je najstarejša in v
obsežni okolici prav dobro poznana
ter ima velik promet.
Kje, pove iz prijaznosti posre-
dovalnica Slovenskega trgovskega
društva „Merkur“. 2176—1

Gospodična
stara 17 let, želi službe
blagajničarke
v kakem hotelu ali kje drugje.
Ponudbe je poslati pod „pošte-
nost“ na upravništvo „Slovenskega
Naroda“. 2174—1

Par lipičanskih konj
8 let starih, 16 pesti visokih, z ame-
rikanskim breakom in s konjsko
opravo je naprodaj. 2185
Več se poizve v živinozdrav-
nici v Ljubljani.

Kinematograf
model 1908, komplet, z več slikami
(filmi) se cenó prodaja. 2183—1
Pisnemi oferti na uprav. „Slov.
Naroda“ pod „Kinematograf“.

Trg. pomočnik
in prodajalka
20—30 let stara, se sprejmeta v
trgovino mešanega blaga pri trvdki
Anton Verbič, Sevnica ob Savi.
Sprejme se tudi 2170—1

učenec.

Iščem 2 spretna 2156
kleparska pomočnika
za stavbno in galanterijsko delo. —
Josip Patek, naslednik Karla Čufar,
Gorica, ulica Sv. Antona št. 7.

Jazbečarje
prave rase, pes rjav, psica črna s
rjavimi snaki, 3 leta stara, dobra
lovca in teh dveh 2 meseca stare
mladiče, rjave, prodaja Julij Martin-
čič, št. Vid pri Brdu, pošta Lu-
koviča. 2161—1

Gospodična
ki ima veselje do gospodinjstva in
nekoliko spretnosti v šivanju, se
sprejme. 2178
Dopisi pod „gospodinjstvo“ na
upravništvo „Slov. Naroda“.

Išče se za vstop s 1. julijem
agent
popolnoma več lesne stroke in pisar-
niškega dela ter nemškega in sloven-
skega jezika v govoru in pisavi.
Ponudbe na St. & C. Tauzher,
Ljubljana. 2122—4

Štiri dobre, zanesljive
konje
za težko vožnjo
stare med 6 in 9 leti prodamo, ker
jih imamo preveč. Konji se lahko
ogledajo ob nedeljah in praznikih pri
oskrbništvu graščine Ruperčevh
pri Novem mestu. 2138—3

Lepa hiša
na Bledu
stara dve leti, z lepim vrtom in z
dobro pitno vodo pred hišo in za perilo
se prodaja.
Pojasnila daje Anton Marek,
krojač. Grad št. 141, Bled. 2096—6

Za poletno sezijo največja izbira
damskih prašnih plaštev, kril, bluz in dekliških
oblek. — Obleke za gospode, dečke in otroke,
tudi obleke za teniš in pralne obleke.
Čudovito nizke cene!
„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Prodaja okroglega lesa.
C. kr. gozdna in domenska uprava na Bledu prodaja iz gozda
verskega zaklada „Mertulka“ izdelanega lesa na lesiščih in sicer
I. Beli potok pri Dovjem,
II. „Za Rutam“ pri Gozdu in
III. Železniški prelaz blizu Gozda ležeči smrekov, mecesnov in borov okrogli
les in sicer
652.77 fm³ lesa za žaganje,
150.67 „ celuloznega lesa,
128.13 „ jamskega lesa in
28.65 „ = 800 kosov) drogov igličastega lesa pisanim ponud-
benim potom.
Ponudbe naj se vlagajo
do 11. julija 1908 do 12. ure opoldne
pri C. kr. gozdni in domenski upravi na Bledu, kjer se lahko ogledajo
tudi ponudbeni pogoji in ponudbeni obrazci.
C. kr. gozdna in domenska uprava na Bledu,
dne 17. junija 1908.

Uradno dovoljena
na 18 let obstoja
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospeske ulice št. 6 2160
priporoča in namesti le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kakor privatne, trgovinske in gostilniške
osebje za Ljubljano in znanj.
Vestna in keliher mešne hitra
postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.
Prejti se za natančni naslov.

Prijetno stanovanje
v II. nadstropju, samo zase, 4 sobe s
pritiklinami in senčnatim vrtom, je
oddati s 1. avgustom za primerno
ceno v prijazni senčnati Novi ulici
št. 3 v Ljubljani. 2171—1

sobna oprava
v staronemškem slogu
skoro nova, se takoj prodaja.
Ogleda se lahko v nedeljo ves
dan, druge dni pa popoldne na Sv.
Petra cesti št. 67. I. nadstropje.
Starinarji izključeni.

Glanzine
Po Glanzinu je hitano
porilo najljepše.

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand
Prix“ na svetov. razstavi v St. Louisu.
V tabličah po 10 h napredaj povsed.

10.000 parov čevljev!
4 pari čevljev samo 3 gld.
Vedel ugodnega ogromnega nakupa se
odda za to nizko ceno: par moških in par
ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove
z močno zbitimi podplati, najnovejše oblike,
dalje par moških in par ženskih modnih
čevljev, elegantnih in lahkih.
Vel 4 pari samo 3 gld.
Za naročitev zadostuje dolgost
2157 Razpošiljanje po povzetju.
Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.
Neugajajoče rad zamenjam.

Osa, kr. avstrijske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1908. leta
Odhod iz Ljubljane [juž. žel.]:
7:05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst,
c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico), Ce-
lovce, Praga.
7:07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9:26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec,
Praga.
11:38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
rožčico) Celovec.
1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
rožčico) Celovec, Praga.
7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec,
Praga.
10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž.
žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez
Podrožčico).
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
7:28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.
2:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.
7:10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.
10:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo
ob nedeljah in praznikih.)
C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.
Odhod iz Ljubljane [juž. žel.]:
6:56 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.
8:34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
11:22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage
Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico
in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.
2:32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
3:56 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka
juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez
Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž.
žel., Jesenic.
6:50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca
Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.
8:37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8:45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Pod-
rožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel.,
Jesenice.
11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Ce-
lovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trst
drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
6:46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
10:59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.
6:10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9:59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo
ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje
evropskem času.)

Narodna knjigarna
v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3
priporoča naslednja dela:
iv. Cankar: Aleš iz Razora.
Ta povest iz narodnega življenja je ve-
zanjiva in spada med najboljša dela
tega pisatelja. Broš. K 150, vez. K 250;
po pošti 20 v več.
Ivan Lah: Vaška kronika.
Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovin-
skih povesti iz slovenske preteklosti in
sicer iz dobe turških vojsk, kmetskih
vstaj, reformacije in renesance. Broš.
K 170, vez. K 270, po pošti 2 v več.
Josip Jurčič: Zbrani spisi.
V 11. zvezkih so zbrani najlepši romani
in povesti tega znamenitega pisatelja,
ki se se s svojimi deli slovenskemu
občinstvu tako priljubili, kakor samo malo
drugih avtorjev. I. Deseti brat. 2. Juri
Kozjak. Spomini starega Slovenca
3. Domen. Juri Kobila. 4. dr. 4. Tihotapec.
Grad Rojnik. Kloštrski žolnir. 5. Hči
mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin
kmečkega cesarja i. dr. 6. Sosedov sin.
Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Era-
zem Tatenbach. 8. Cvet in sad. 9. Doktor
Zober. 1. Rokovnjači i. dr. 11. Tugomer.
Veronika Deseniška i. dr. Vsak zvezek
velja broširan K 120, vezan 2 K, po
pošti 20 v več.
**Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dra-
matični in pripovedni spisi.**
II. Doktor Dragan, drama v petih de-
janjih. Broš. 1 K, po pošti 20 vin. več.
III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih.
Broš. 1 K, po pošti 20 v več.
Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen
pripovedovalec, marveč tudi eden naj-
boljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri
Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli
na odru najlepše uspehe. Ves čisti dobiček
je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.
Dragotin Jesenko - Doksov:
Pesmi.
V najlepši moški dobi umrli Jesenko je
bil velenadarjen pesnik, a bil je pri tem
skromen človek, ki zase ni delal reklame.
Njegove pesmi, pribežne v raznih listih,
so vzbujale občno pozornost. Po njegovi
smrti so bile izdane in je čisti dobiček
namenjen mnogostevilni nepreskrbljeni
rodini, ki jo je zapustil Jesenko. Vez.
izvod velja 3 K, s pošto 20 v več.
Ljubljanski Zoon.
Tega prvega in najodličnejšega sloven-
skega literarnega časopisa je dobili še
naslednje letnike: 1901, 1902, 19 3, 1904,
1906, 1906 in 1907. Vsak letnik velja
broširan K 920.
Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.
Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev
med beneško republiko in turškim cesar-
stvom, v katerih so igrali hrvaški in slo-
venski pomorski roparji znamenito vlogo.
2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v več.
Koristika.
Roman iz ljubljanskega gledališkega živ-
ljenja v polpreteklem času. Broš. 80 v,
po pošti 20 v več.
**H. Kirchstetger: Pod spo-
vednim pečatom.**
Ta roman iz duhovskega življenja odkriva
skrivnosti iz župnišč in duhovskega stan-
slova. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva
zvezka. Broš. oba K 4 60, po pošti 40 v več.
Zbirka znamenitih povesti.
I.
Štiri ruske slike.
Cena 60 v, s pošto 70 v.
Ta knjižica obsega štiri svetovnoznanih
povesti, ki so jih spisal Gorkij, Čehov
in Turgenjev.
Novi obrtni red.
Slov. izdaja 1 K, po pošti 1 K 10 v.
Novi vinski zakon,
ki ga mora imeti nabitega v svojih
prostorih vsak gostilničar, vsak kavarnar,
vsak vinotič in vsak vinogradnik.
Cena 70 v, s pošto 80 v.
Uzorna pravila
za obrtne zadruge.
Cena 50 v, s pošto 60 v.
Uzorna pravila
za pomočniške zbornice.
Cena 30 v, s pošto 40 v.

Podružnica v Spiljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjevo ulice št. 2. Rezervni fond K 200.000.
priporoča
žrebanje
1. julija
1. „
promese na dunajske komunalne srečke à K 15/-,
promese na kreditne srečke à K 18
Oba promesa skupno le 32 kron.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po 4 in pol odstotka.

**Izvedbe vseh v bančno
poslovanje spadajočih
transakcij.**

J. C. MAYER Ljubljana, Stritarjeve ul.
1841 **Banka in menjalnica.**
Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

**Zaloga suknenega lod-
nastega in manufaktur-
nega blaga.**

Rogaška Slatina

Štajersko.
Železnica, pošta in telegraf.

POPOLNOMA PRENOVLJENO!
Carske kopališče, moderno urejeno zdravišče z vodo. **Kopališče Styria** novo vpeljane kopeli z ogljikovo kislino. **Preizkušeno zdravilišče** za želodčne, črevesne, bolezni na jetrih in v ledicah, kron. zagatenje, hemoroide, kamen, odebelaost, sladkosečnost, protin, katarje v požiralniku in jabelku, slabostim srca. Zdravilni vrelo, podobni onim v Karlovi varih in Marijinih varih. — Dietetsko in terreinsko zdravljenje. Izvrstni vodovod za pitje. Električna razsvetljava. — Lift. — Moderna kanalizacija.
Stalni zdraviliški orkerst s sodelovanjem slovitiga tržaškega kvarteta na lok.

SVETOVNOSLAVNI

FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENČICA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
liniju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Lepa zračna

stanovanja

vsake vrste z eno, dvema ali večimi
sobami od 8 kron mesečno naprej,
se takoj ali za pozneje oddajo v
novozgrajenih hišah v Predovlčnem
Selu poleg Ljubljane.
Več se izve pri **Elju Predovlču**
na Ambroževem trgu 7, Ljubljana.

Utisnite si podobo in ime

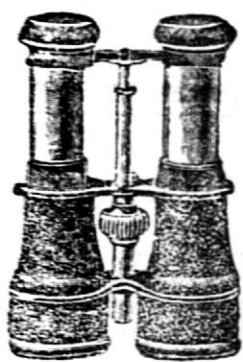
„Ottoman“

(cigaretni papir
in stročnice) v spomin, ker hočejo s pona-
redbami zavajati konsumente.

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein

Pod trančo št. 1
priporoča 25
vse v svojo stroko
spadajoče pred-
mete po zelo ni-
zkim cenah.
Popravilno in ceno.
Vnanja naročila
zobratno pošto.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Inženir - hidrotekt

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice šte. 4.

Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.

3664-66

Projekti in izvršite, pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe zastoni).

Delniška družba združenih pivovaren **Žalec in Laški trg**

priporoča svoje

Specialiteta:

izborna pivo. Črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški.

Telefon šte. 187.

757-16

Pošiljkatve na dom sprejema restavracije gosp. B. Križnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

Singerjevi šivalni stroji

naj se kupujejo samo v naših prodaj-
alnicah, ki se vse spoznajo po tem-le
kazalu:

Ne dajte se premotiti z oglasi,
ki jim je namen, da bi s tem, da
merijo na ime **SINGER** spravili v
denar stare ali pa stroje drugega iz-
vora, ker naših šivalnih
strojev ne dajemo prepro-
dajalcem, ampak jih sami
prodajamo običajno na-
ravnost.

1026 27

SINGER Co.

delniška družba za šivalne stroje.

Podružnica:

Kočevje, Glavni trg 79.

Blagajne,

varne
proti požaru in vplomu, „Fox“
pisalni stroji, ameriško po-
bištvo za pisarnice ceneje nego
kjerkoli. — **Bečko skladišče**
blagajna, delničarsko društvo
Zagreb, Ilica 22. 3434-108

BYROLIN

oreme, mila, puder, neprekosljivo in neutrpljivo proti raskavi koži, lahkim
ranam na koži, opeklinam, ranam, odrgnjenju nog in vsem zaradi napora od športa, vročine,
prahu, potu itd. nastalim kožnim bolečinam. Izpričevala prvih zdravniških kapacitet. V lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in naravnost pri tvornicah Dr. Graf & Ko., Dunaj VI/1, Koperniksg. 10,

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Dunajska cesta

nasproti kavarni „Evropa“

2159

Nedosežno

Najnovejša ame- riška iznajdba

Higijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta. Patent. Gl. 2-30.
Čez 3 miliona kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdrav-
niški strokovnjaki, porabno na leta. Gl. 1-30.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne
znanke) mu pošlje diskretno in poštuno
prosto, sicer 25 kr. več, edina prodaja

H. AUER, tvornice za gu-
masto blago.
Dunaj IX/2, Wassdorferstr. 3-6.

Slivovka

tropinovec

1296-21

kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po
prav primerni ceni v zanesljivi ka-
kovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja

M. ROSNER & Co., Ljubljana
Sp. Šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Delniška glavica K 120,000.000.

Rezervni fond K 64,000.000.

Podružnica c. kr. priv.

1830-5

Avstrijskega kreditnega zavoda

za trgovino in obrt

V LJUBLJANI, Franca Jožefa cesta šte. 9.

Sprejema vloge za obrestovanje proti vložnim knjižicam in na tekoči račun, eskomptira menice, dovoljuje kredite, kupuje in prodaja devize
in valute kakor tudi raznovrstne vrednostne papirje, izplačuje kupone ter izrebane efekte, zavaruje srečke proti kurzni izgubi, izvršuje izplače-
vanja v Ameriki, kupuje in prodaja ameriške dolarje, dovoljuje carinske kredite itd. itd.

Sprejema depozite v upravo in v varstvo ter oddaja

proti vplomu in ognju sigurne **SAFE-DEPOSITS**

pod lastnim zaklepom stranke.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke,
zarezano strešnike (sistem Marzola)

(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varno proti nevihti.)

Portland-cement najboljše vrste,
pečl, štedilnike in drugistavb. materijal.

1908 8

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.

Največja
— zaloge

Elegantne pomladanske novosti:

Otroške čevlje
Ameriške čevlje
Dokolenice (gamaše)
v največji izberi.

v izvrstnih ka-
kavostih po
zmernih cenah.

Prva in največja zaloge čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Selenburgove ulice 4 * Ljubljana * Selenburgove ulice 4

Čevlji nastoj in poštno prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju

se bodo vršili vzprejemni izpiti za I. razred

2158

— dne 6. julija —

od polu devete ure naprej.

Učenci, ki žele biti vsprejeti v prvi razred, naj se javijo pri podpisnem ravnateljstvu dne 4. julija od 8—12 ure dopoldne. S seboj naj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo.

Vnanji učenci se lahko oglašijo tudi pismeno, ako pošljejo gori imenovani listini pravočasno po pošti.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju,

dne 19. junija 1908.

Klobuke cilindre in
čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbi
priporoča
IVAN SOKLIČ.

Zelošnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pred trambo št. 2. Postaja elek. železnice.

Izdelovatelj vozov

FRANC VIŠJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo bogato zalogo novih
in že rabljenih 23—25

VOZOV.

Pozor! Priporočam slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih **Pozor!**
nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbinska dela. Preskrbujem slike za nagrobne okvire. Imam v zalogi nagrobne okvire. 1347—10

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

Ignacij Čamernik, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulice št. 26.

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ VOCKLABRUCK DUNAJ BUDIMPESTA NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južno deželo:

Portlandcementne tvornice delniška družba Dovje, Trst

Vprašanja na založnika **Todorja Kerna**, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovski, kleparski in krovski dela iz različnega blaga.

1844—3

868 33

Velika
zaloga oblek
za gospode in dečke.

Stalne, na vsakem pred-
metu označene cene.

Priznana najboljša
delavnica za izdelo-
vanje oblek po meri.

Velika zaloga domačega in
pristno angleškega blaga.

A. KUNC

∴ Ljubljana, Dvorski trg št. 3. ∴

Zacherlin

pomaga čudovito kot nede-
sejni „uničevalec mrčesa“.
Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

